

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1018, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,126

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 27, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Scena Indo-Kinijoje, kur francūzai kariauja prieš vietnamiečius, ginančius savo šalis nepriklausomybę. Amerikiečiai esą pasirengę susijungti tą karą su Korėjos karu ir mesti didesnę pagalbą francūzams, nenorintiems išeiti iš ten.

Britų Spauda Prielankiai Atsiliepia Į Tarybų Sąjungos Taikius Pasiūlymus

LONDONAS. — Visų praipų spauda prielankiai kalba apie Tarybų Sąjungos vyriausybės narių ir spaudos pareiškimus, kad visi nesusi-pratimai tarp Tarybų Sąjungos ir kitų šalių gali būti išspręsti taikiu būdu, ir ragina Vakarus atkreipti dėmesį į tai.

"Paskutine pasaulio vilti-

Mirė G. Kwain (Jurgis Kvainauskas)

Vilnis praneša, kad staiga mirė George Kwain (Jurgis Kvainauskas), pažangus Čikagos biznierių, dainininkės Helen Kwain vyras.

Helen Kwain, kaip žinia, dainavo metiniame Liaudies Balso koncerte Toronte sykiu su Esthele Bogden.

Velionis buvo darbštus menininkas ir tik pereitą šeštadienį L.K.M. choro bankiete pirmininkavo ir dainavo.

Paliko jauną žmoną su mažais sūneliais, tėvus, brolių ir kitus artimus.

Liaudies Balso personalas savo ir skaitytojų vardu reiškia gilią užuojautą žmonai, vaikučiams, giminėms ir visiems amerikiečiams, netekusiems gero menininko ir draugo.

mi yra draugiškas susitarimas tarp rytų ir vakarų", sako konservatyviškas Daily Sketch, "nors draugiškumo ir nebūtų galima pasiekti. Mes privalome pradėti kalbėti apie taiką... Vakarai nepralaimės nieko sutikdami tuos gestus pusiaukelėje, kol jie išlaiko savo pajėgą ir prisirengimus".

"Mes nesame karo kurstytojai, ir mes neturime agresyvių norų", sako liberalų News Chronicle. "Mes... turime duoti padaršinimą kiekvienam tarybiniam pasiūlymui tartis... privalome ištyrinėti su visu atsargumu kiekvieną pasiūlytą išeitį".

Darbiečių Daily Herald komentuoja: "Troškimas taikos yra labai didelis... tad labai natūralu laukti pasikeitimo Tarybų Sąjungos politikoj. Bet mums nereikia remtis spėliojimais. Naujos progos dėl diplomatinio veikimo, jeigu jos egzistuoja, gali būti išbandytos.

"Dabar laikas Britanijai imtis iniciatyvos".

Ultrakonservatyviškas Yorkshire Post mato tikrą viltį, kad Tarybų Sąjunga nori tam tikro susipratimo su vakarais.

Daily Workeris sako, kad laikas pribrendęs dėl penkių didžiųjų jėgų taikos pakto.

Žinoma, šale rimtų pasiūlymų atkreipti atydą į Tarybų Sąjungos vyriausybės taikius gestus, spauda pilna visokių spekuliacijų. Taikos priešai sužiniai skleidžia visokias spekuliacijas tikslu sudrumst vandenį ir tokiu būdu neprileisti prie rimtų žygių taikai sutvirtinti. Bet rimti balsai nuolatos tvirtėja. Yra viltis, kad situacija pagerės.

Laikia Višinskio Grįžtant į JT

NEW YORK. — Jungtinių Tautų atstovai čia laukia grįžtant iš Maskvos A. Višinskio, kuris pertvarkant vyriausybę buvo paskirtas nuolatinio JT atstovu nuo Tarybų Sąjungos.

Manoma, kad jis atsiveža naujus TS pasiūlymus ir dėl baigimo karo Korėjoje. Matote, jis pirmas stambus tarybinis diplomatas bus asmeniškai pasitaręs su nauja vyriausybe.

New Yorke, be Višinskio, bus G. Zarubinas ir A. Gromyko, tarybiniai ambasadoriais, pirmas iš Londono, o pastarasis — Washingtono.

Tarybų Sąjungos Radio Ir Spauda Skelbia Taiką

MASKVA. — Po to, kai naujas premjeras G. M. Malenkovas savo kalbose prie Stalino kapo ir Aukščiausiosios Tarybos posėdyje pareiškė, kad "nėra tokių problemų, kurių nebūtų galima išrišti susitarimu", Tarybų Sąjungos spauda ir radijas plačiai rašo ir kalba apie taiką.

"Mes norime gyventi taikoje su Jungtinių Valstijų, Didžiosios Britanijos, Francijos, su visais žmonėmis, nežiūrint to, kokia jų socialė santvarka, kokia jų valdžia", pasakė Maskvos radijo graikų kalba.

"Tarybų Sąjungos užsieni-

nė politika yra taikaus taunų sugyvenimo politika, palaikoma ir patvirtinama faktų", pareiškė kitas komentatorius.

"Taikos troškta Vakarų Europos, Azijos ir Amerikos žmonės," sakė trečias komentatorius. "Nėra pasaulyje tokios tautos, kuri nenorėtų taikos ir nedėtų visų savo pastangų išvengimui karo".

Izvestija, vyriausybės organas, pažymi, kad Tarybų Sąjungos taikos politika randa pritarimo ir tarp kapitalistų, kaip ir komunistų simpatizatorių.

Aukščiausioji Taryba užtvirtino premjero Malenkovo pareiškimą prie Stalino kapo ir apodisimentais užgyrė pasisakymą už taiką. Nėra mažiausios abejonės, kad Tarybų Sąjungos vyriausybė, kaip ir visi žmonės, stovi už taikų susitarimą, už prekybos išplėtimą ir tokiu būdu taikos sutvirtinimą.

Malenkovo kalbą ir Aukščiausiosios Tarybos narių atsinešimą į ją, stebėjo užsienio diplomatai, kurie sėdėjo stebėtojų suoluose. Jie aiškiausiai matė valdžios ir tarybos sentimentą už taiką.

Spauda ne tik daugiau rašo apie taiką, bet ir daug švelniau kalba apie Ameriką ir kitas šalis. Tas rodo, kad Tarybų Sąjunga dar ryžtingiau siekia taikos, negu kad siekė iki šiol.

Generolas Naguib Nenori Karaliaus

CAIRO. — Buvusi karalienė Narriman grįžo iš Šveicarijos atgal į Egiptą pas savo motiną, kur ji ir gyvenianti kaip paprasta pilietė. Jau eina gandai, kad ji turi vaikina, paprastą egiptietį, su kuriuo apsisivesianti po perskirų su ekskaraliumi Farouku.

Tuo tarpu generolas Naguib davė suprasti, kad jis nenori, kad ji atsiimtų 14 mėnesių karalaitį, kuris liko pas tėvą. Naguib noris įkurti Egipte respubliką.

Ekskaralienė Narriman yra graži ir jauna, vos 19 metų amžiaus.

J. Kaškeliui Tito Nepatinka

TORONTO. — Čia įvyko taip vadinamo Antibolševikinio Tautų Bloko Kanadoje suvažiavimas, kuriame buvo stipriai išsireikšta prieš tai, kam Britanija susidraugauja su Tito.

Girdi, Tito esąs nei kiek negeresnis už Malenkovą.

Šio bloko pirmininku išrinktas Dr. J. Kaškėlis, didelis antikomunistinis erštas Toronto lietuvių dipukų tarpe.

Visą jų bloką sudaro daugiausiai antitarybiniai dipukai, subėgę Kanadon iš Vokietijos.

Ponas Kaškėlis pagiedojo, kad jis nori suskaldyti Tarybų Sąjungą ir sudaryti nacionalistines demokratijas. Kiek yra žinoma, jis yra volčėmarinio plauko "demokratas".

RAGIN AEGIPTENUS MIRTI UŽ EGIPTA

CAIRO. — Premjeras generolas Naguib kreipėsi į egiptėnus būti pasiryžusiems mirti už Egiptą, jei bus reikalingas.

Jis kalbėjo apie tai, kaip išvaryti britus iš Suezio kanalo srities.

Pats Naguib ir jo kareiviai esą pasizadėję paaukoti savę, jei bus reikalingas, kad britai būtų besąlyginiai išvaryti iš Egipto.

Pasidairius po Kanadą

Ponas W. M. Nickle, Kingstono advokatas, kalbėdamas Ontarijos seimelyje, apkaltino advokatus, kad tie labai išnaudoja taip vadinamą Unsatisfied Judgment Fund.

Jie už patarnavimą paima daugiau, negu kad klientai gana. Jis davė keletą pavyzdžių, kurie aiškiai patvirtino jo kaltinimą.

Vienu atsitikimu klientui buvo priteista \$56.00 atlygumo, o advokatas paėmė iš jo \$933. Vienas pilietis gavęs iš to fondo \$749.00, o advokatu jis sumokėjęs \$889.

Nuo to laiko, kada fondas buvo įsteigtas, nukentėjusiems buvo išmokėta \$2,740,000, o advokatai tuo metu iš klientų už patarnavimą paėmė \$665,000.

Minimas fondas įsteigtas tam, kad Ontarijos valdžia galėtų padengti nuostolius nuostolius automobilistams tokiais atsitikimais, kada kaltininkas neturi automobilio apdraudos ir savo turto. Kiekvienas automobilistas moka po \$1.00 į metus į tą fondą.

Globe and Mail kolumnistui labai nepatinka, kad York Township apšvietos tarybos pirmininkas Mrs. Florence Gell užstojo komunistus, norinčius turėti teises laikyti rinkiminius mitingus mokyklose.

Ji sako, kad demokratinėje šalyje visi turi turėti teisę reikšti savo opinijas. O tas jam baisiausiai nepatinka.

Visai nenuostabu, kad po-

nas F. Tumpane pyksta, bet labai nuostabu, kaip prastai jis argumentuoja. Pavyzdžiui, jis sako, kad jeigu jis pasisamdytų salę ir apšmeižtų Mrs. Gell, tai jis atsidurtų kalėjime. Kitaip sakant, nėra pilnos laisvės.

Tos privilegijos neturi ir komunistai. Jeigu jie ką apšmeižtų, būtų galima patraukti teisman. Tas faktas, kad ponas Tumpane negali traukti jų į teismą, pasako, kad jie to nedaro.

Liberališka spauda pradėjo rašyti, kad konservatų lyderio George Drew žvaigždė smarkiai krinta.

Girdi, konservatus galėtų išgelbėti tikrai Leslie Frost, Ontarijos premjeras. Bet esą neužtektinai laiko perkelti jį į nacionalius konservatų lyderius.

Spaudoj buvo iškelta, kad Lambert Lodge, (Toronto) senelių prieglaudos inamiam, kurių tenai yra 700, labai mažai moka už darbą.

Tvirtiesiems esą mokama po \$5.00 į savaitę, o silpnesiems vos \$1.25 į savaitę.

Už tai labai mažai kas nori dirbti.

Newfoundland (Kanada) nukrito ir sudužo amerikiečių orlaivis B.36. Sykiu žuvo ir 23 orlaivininkai, kurių tarpe vienas generolas.

Šis bomboris buvo skaitomas atominių bombų nešėju ir jo pastatymas amerikiečiams kainavo \$3,500,000.

Jis turėjo 10 motorų.

Kanada statys orlaivį Namadoj, kuris kainuos \$23,000,000.

Tas parodo, kad dabar karas būtų labai iškaštingas. Nukrito bomboris — nebėr kelių milijonų.

Oakville, tarp Toronto ir Hamiltono, neužilgo pradės veikti naujos Fordo įmonės. Arti 2,000 darbininkų dirba prie užbaigiamųjų statybos darbų.

Automobilių gamyba pradedanti apie vidurį gegu-

žio. Kompanijos atstovai dabar kasdien perleidžia po 300 darbininkų, kurie nori gauti ten darbą. Kadangi bedarbių daug, tai pasirinkimas didelis.

Pradžioj dirbs apie 1,500 darbininkų. Kada įmonės pradės veikti pilnai, dirbs apie 5,000. Truksią apie du metus kol įmonės pilnai susitvarkys.

457 Windsoro Fordo darbininkai sutiko keltis į Oakville.

Kanadietis

Numirė Draugas Severas Paknis

WINNIPEG, Man. — Senas Winnipeg gyventojas ir plačiai lietuviams pažįstamas Severas Paknis mirė kovo 10 dieną, sulaukęs 72 metų amžiaus.

Velionis kilęs iš Lietuvos, Rosališkių kaimo, Želvos valsčiaus, Ukmergės apskrities. Tėviškę paliko dar būdamas jaunas, prieš pirmą pasaulinį karą. Kiek laiko gyveno Amerikoje, vėliau atvažiavo į Kanadą, apsigyveno Winnipege, kur apsivedė ir gyveno. Čia ir užbaigė savo dienas.

Velionis buvo laisvų pažiūrų, malonaus būdo, gražiai sugyveno su visais, todėl jo šermenyse dalyvavo daug jo pažįstamų — ne tik lietuvių, bet ir kitataučiai. Jo karstą puošė ne tik šeimos bei giminių, bet ir šiaip pavienių ir grupių vainikai ir gėlės.

Jis priklausė Lietuvių Literatūros Draugijos 217 kuopai ir Sūnų ir Dukterų Draugijos 7 kuopai, taip pat ir Winnipego Lietuvių Klubui,

skaitė ir rėmė Liaudies Balsą, nepraleido nei vieno vaizdo nepasidarbuodamas gamybai skaitytojų ir finansų. Jis buvo laisvas, netikėjo jokiai religijai.

Jo kūnas buvo paguldytas Lietuvių svetainėje. Trumpas kalbas pasakė W. Stepovičius, G. Januška, K. Berdžius, M. Vidrukas, o ant kapinių kalbėjo A. Diksonas.

S. Paknis buvo palaidotas kovo 14 dieną Elmwood kapinėse.

Paliko nuliūdime žmoną Feleminą, dukterį Florence, brolių Joną — Winnipege, sūnų Jurtį — Hamiltone, ir brolių Antaną — Amerikoje, taipgi daug tolimesnių giminių ir pažįstamų.

M. Vidrukas

Netekus S. Paknio

Mes Winnipego lietuvių netekome labai gerbiamo draugo. Tai Severo Paknio, kurį mirtis išskyrė iš mūsų tarpo kovo 10 dieną.

Velionis buvo senas Winnipeg gyventojas ir geras darbo klasės veikėjas. Jis priklausė prie Winnipego lietuvių organizacijų nuo pat jų susiorganizavimo. Jis darbuosi, kiek išgalėdamas, visoje.

Mes labai gerai atsimename draugo Paknio darbus 1932 metais, nedarbo dienomis. Tada Winnipege buvo nemažai lietuvių, daugiausia pavienių. Buvo sunku rasti darbą. Draugas Paknis rūpinosi ir bedarbiais. Jo iniciatyva buvo sutvertas lietuvių bedarbių skyrius.

Velionis tuomet turėjo krautuve, bet niekad nepamiršo tų, kurie neturėjo darbo, neturėjo iš ko gyventi.

Kartą einant į susirinkimą ištiko nelaimė — gatvėkaris sužeidė. Teko pabūti ligoni-

Lankytojas

Mūsų Ligoniai

HAMILTON — Prieš mėnesį laiko sunkiai susirgo plaučių uždegimu Nelie Ivanuskienė. Kurį laiką gydėsi namie, o gėbar išvežta į Sv. Juozapo ligoninę. Ligonė randasi trečiame aukšte, C. 13.

Draugė Ivanuskienė yra Sūnų ir Dukterų Draugijos narė.

Kam sąlygos leidžia, prašome atlankyti.

Taipgi sunkiai susirgo Mykolas Vilnonis, kuris prieš dvi savaites turėjo skaudžią operaciją šone. Ligonis gydomosi Sv. Juozapo ligoninėje. Sveiksta.

Abiems ligoniams linkiu greitai pasveikti.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N.

HAMILTON, ONT.

Sveikas laistas. Geras Pasirinkimas įvairių Lietuviškų Valgyklų Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Jeį Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite šias Knygas:

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelešos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

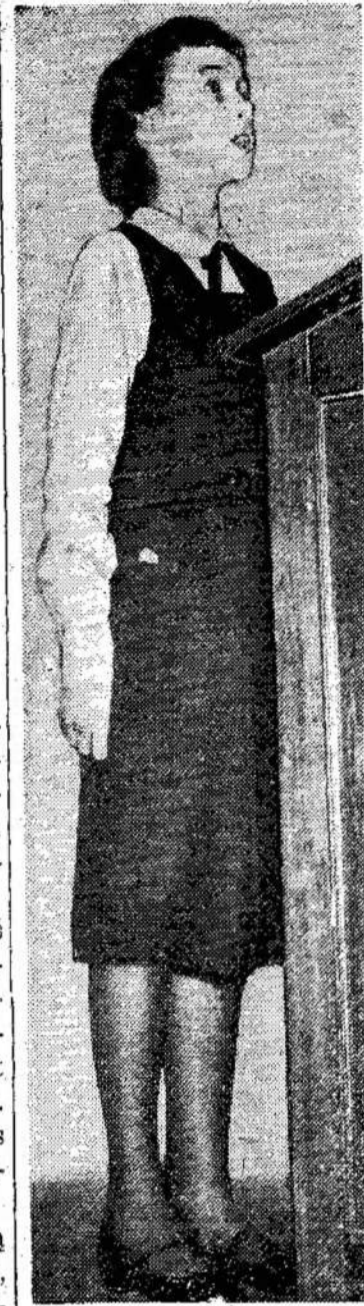
PAVASARIO GĖDOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokesį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Toronto antikomunistai tarp savo "liudininkų" turėjo ir šią 12 metų mergaitę, D. McGovern. Apie tą mitingą aprašymas tilpo praėjusiam LB numeryje.

nėje keletą savaitių. Išėjęs iš ligoninės tuojaus ėmėsi darbo su bedarbiais.

Jeigu reikėjo paaukoti dėl kokio reikalo dolerį ar kitą, jis niekad neatsisakė.

Paskutiniu laiku jis jau nesijautė gerai, bet nenorėjo apleisti organizacijų. Tačiau vieną kartą atėjęs į LLD susirinkimą pasakė: "Draugai, aš jau turėsiu atsisakyti nuo jūsų, nes jaučiuosi, kad man per sunku". Atsisveikino su visais. Tai buvo paskutinis jo susirinkimas. Daugiau jo nesimatė svetainėje iki atvežė graborius jo lavoną į tą pačią svetainę, kur jis tiek daug darbuosi. Iš čia jį palaidėjo į kapines 30 automobilių.

Lai būna jam lengva šios šalies žemelė, o likusiems — žmonai, vaikams ir broliams — reiškiu gilią užuojautą.

A. Diksonas

ČEKŲ PREZIDENTU IŠRINKTAS ZAPOTOCKIS

PRAGA. — Čekoslovakijos seimas išrinko Antoniną Zapotockį užimti prezidento vietą vietoj mirusio K. Gotvaldo.

Zapotockis buvo premjeru. Jis jau 68 metų amžiaus.

Premjeru paskirtas Vilem Siroky.

Partijos sekretorium išrinktas Antonin Novotny.

TAI

Lietuvių Kūrybinė

Į kūrybinę išvyksta dvi tojų grupės. Kus, V. M. Kalnis, J. A. Bauža, M. viso 21 žm. lankysis re se, kolūkiu torių stoty gose, kur j gos apšė Lie nes. J. Dov pybraižą ap remontinir apie agronc mininką, apie "Taut lektinės st

Apybraiž kinį "Taryl metais".

Lietuvių

Vilniaus tuojami sp bus rodomi no dekadą M ir baletų tea tyvas dirba čiuo kūrini ris pasako partizanę, D Didvyrė M Baletu trup jauno komp zėliūno bale kranto".

Lietuvos Ių valdyboje ta J. Baltuš rytelį", skir tybai Lietuv buota ir bus

Poligrafijos Pramonės

Per keler metus žymi vos poligraf steigta daug jų rajoninių publikinių ir čių spaustu vos mašinas no, Klaipėdo grafijos im ekspluatacij pai.

Vilniuje b ti naujas gar vės korpusa laiku čia bu tuoti įrengin gauti iš bro lų.

Šiais meta Vilniuje es spaustuė. D gamas staty riame bus s chas ir cinko rekonstruoti du milijonai

TARYBŲ LIETUVOJ

Lietuvių Rašytojų Kūrybinės Išvykos

Į kūrybines komandiruotes išvyksta didelė lietuvių rašytojų grupė. Jų tarpe J. Šimkus, V. Mozūriūnas, A. Pakalnis, J. Marcinkevičius, A. Bauža, M. Sluckis ir kiti — viso 21 žmogus. Rašytojai lankysis respublikos įmonėse, kolūkiuose, mašinų-traktorių stotyse, mokslo įstaigose, kur jie surinks medžiagos apie Lietuvos darbo žmones. J. Dovydaitis ruošia apybraižą apie Nemuno laivų remontininkus, J. Avyžius — apie agronomą-kolūkio pirmininką, E. Mieželaitis — apie "Tautų draugystės" elektrinės statytojus.

Apybraižos į naują rinkinį "Tarybų Lietuva 1953 metais".

Lietuvių Meno Dekadai

Vilniaus teatruose repetuojami spektakliai, kurie bus rodomi per lietuvių meno dekadą Maskvoje. Operos ir baletu teatro operos kolektyvas dirba prie naujo A. Račiūno kūrinio "Marytė", kuris pasakoja apie lietuvaite partizanę, Tarybų Sąjungos Didvyrę Marytę Melnikaitę. Baletu trupė pradėjo statyti jauno kompozitoriaus J. Juzėliūno baletą "Prie jūros kranto".

Lietuvos TSR meno reikalų valdyboje buvo apsparstyta J. Baltušio pjesė "Ankstyrytelė", skirta kolūkinei statybai Lietuvoje. Pjesė aprobuota ir bus statoma.

Poligrafijos Pramonės Vystymasis

Per kelerius paskutinius metus žymiai išaugo Lietuvos poligrafijos pramonė. Įsteigta daugiau kaip 40 naujų rajoninių spaustuvių. Respublikinių ir sritinių laikraščių spaustuvių gavo rotacines mašinas. Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių poligrafijos įmonėse perduoti eksploatacijon nauji linotipai.

Vilniuje baigiamas statyti naujas gamybinis spaustuvių korpusas. Artimiausiu laiku čia bus pradėta montuoti įrengimus, kurie buvo gauti iš broliškujų respublikų.

Šiais metais praplečiama Vilniuje esanti "Vaizdo" spaustuvi. Dabar čia pradėdamas statyti pastatas, kuriame bus spausdinimo cechas ir cinkografija. Įmonei rekonstruoti asiguota apie du milijonai rublių. Rotaci-

Lietuvos Figūrinių Čiuožimo Pirmenybės

Šiomis dienomis Vilniuje Jaujimo stadione čiuožykloje įvyks respublikos figūrinių čiuožimo pirmenybių varžybos. Į rungtynes atsilankė daug žiūrovų.

Pirmąją dieną figūrininkai pasirodė su privalomąja programa, antrą dieną — su laisva. Moterų tarpe daugiausiai taškų surinko Kauno medicinos instituto klinikos gydytoja-ordinatorė L. Klimavičiūtė, vyrų tarpe — dantų technikas iš Šiaulių srities Rokiškio rajono A. Guzikauskas. Šie gabūs sportininkai ir iškovojo respublikos figūrinių čiuožimo čempionų vardą.

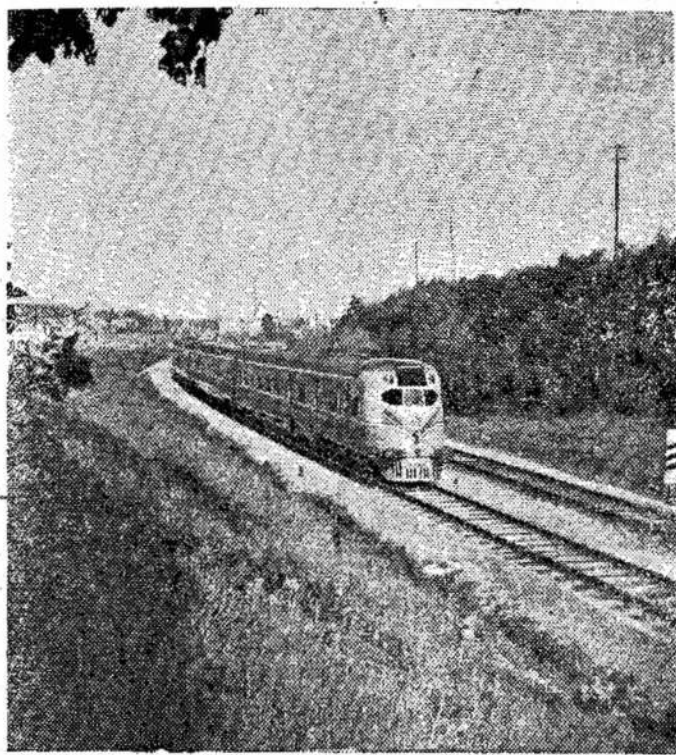
Bibliotekų Tinklo Praplėtimas

Daugiau kaip du milijonus tomų įvairios literatūros turi Kauno srityje esančios 290 bibliotekų. Pastaruoju metu jų knygų fondas žymiai išaugo. Naujai literatūrai įsigyti išleista apie 2 milijonai rublių. Šiemet srityje įsteigiamos 52 naujos bibliotekos, daugiausia — kaimo vietovėse.

nio spausdinimo cechą, cinkografiją ir darbininkų klubą numatyta pastatyti V. Kapsuko - Mickevičiaus vardo spaustuviėje.

Erna Pranckevičienė, viena iš meno dirbinių įmonės darbininkių, apžiūri gintarinius karolius.

Dyselinis traukinys, kokie dabar važinėja Tarybų Lietuvos geležkeliais. Gražūs pažiūrėti ir patogūs važiuoti.

Marijampolės Rajono Kolūkiečių Laimėjimai

Sparčiais tempais vystosi žemės ūkis Kauno srities Marijampolės rajone. Darbo valstiečiai, stoje į kolūkinį kelią, pasiekia rimtus laimėjimus, toliau stiprindami artelių ūkį, gausindami jo turtus. Plačiai panaudodami galingąją tarybinę techniką ir agrotechnikos mokslo pasiekimus, rajono kolūkiai užaugino gausų grūdinių kultūrų derlių.

Vidutiniškai iš kiekvieno hektaro gauta beveik dvigubai tiek grūdų, kiek būdavo gaunama pavieniuose ūkiuose. Daugelis kolūkių iš kiekvieno pasėlių hektaro surinko po šimtą pūdų derliaus, o "Šešupės", "Pavasario", ir

kai kuriose kitose artelėse žiemkenčių derlius pasiekė lygų, numatytą penktojo penkmečio plane TSRS išvystyti 1951-1955 metais.

Rajone iškilo dešimtys gausaus derliaus meistrų. Albino Brazio laukininkystės brigada iš "Balsupių" žemės ūkio artelės, pavyzdžiui, 43 hektarų plote gavo po 26,7 centnerio žieminių kviečių iš hektaro. Tame pat kolūkyje 66 hektaruose išauginta po 23,6 centnerio žieminių rugių iš hektaro. J. Žemaitės žemės ūkio artelėje daugiau kaip 100 hektarų plote gauta po 22-25 centneriai rugių, žieminių ir vasarinių kviečių iš hektaro.

Metai po metų didėja žemės ūkio mechanizavimas. Technika teikia didžiulę pagalbą kolūkiečiams, palengvindama jų darbą. Dešimtys traktorių ir kitų sudėtingų žemės ūkio mašinų, kurias atsiuntė broliškujų sąjunginių respublikų tautos, dirba rajono kolūkių laukuose. Palyginti su 1951 metais, rajone beveik dvigubai padidėjo mašinų - traktorių stočių parkas. Įkurta nauja MTS. Dabar kolūkiuose pusė visų lauko darbų atliekama mašinomis.

Padidėjo visuomeninių gyvulių skaičius, pakilo jų produktyvumas. "Šešupės" žemės ūkio artelėje, pavyzdžiui, iš kiekvienos šeriamos kėrvės primelžta po 3,522 litrus pieno. Melžėja Magdė Vosylienė iš kiekvienos jai pritvirtintos kėrvės gavo po 5,012 litrų pieno.

Sėkmingai darbuojasi taip pat gyvulių augintojai Andriūškevičienė iš "Pavasario" kolūkio, Andriukaitytė iš "Šešupės" žemės ūkio artelės ir kiti.

Pakilus laukų derlingumui, nuolat besivystant gyvulininkystei, žymiai padidėjo kolūkių pajamos. Vidutiniškai rajone, palyginti su 1951 me-

tais, pajamos padidėjo beveik pusantro karto. "Šešupės" žemės ūkio artelės piniginės pajamos, pavyzdžiui, sudaro 855 tūkstančius rublių — 314 tūkstančių daugiau, negu 1951 metais. Dvigubai padidėjo Vytauto Montvilos vardo, J. Janonio vardo ir eilės kitų artelių pajamos, o Černiachovskio vardo kolūkyje jos prašoko vieną milijoną rublių.

Žymią dalį pajamų kolūkiai gavo, realizuojami gyvulininkystės produktus, technines kultūras — linus ir cukrinius runkelius. "Nauju keliu", "Balandžio" ir kitose žemės ūkio artelėse gyvulininkystė davė daugiau kaip pusę visų pajamų. Didelės pajamos įgalino kolūkius išplėtoti visuomeninių patalpų statybą, įsigyti daug žemės ūkio ir kitų mašinų.

Augant visuomeniniams kolūkių turtui, didėjant jų pajamoms, kyla kolūkiečių materialinė gerovė. Tik preliminariniais apskaičiavimais kolūkiečių natūralinės pajamos, palyginti su 1951 metais, vidutiniškai rajone pakilo dvigubai. Žymiai didėja ir piniginės kolūkiečių pajamos.

Naujus Butus

Pastaruoju metu dešimtys Radviliškio geležinkelininkų gavo butus naujuose namuose, kurie buvo specialiai jiems pastatyti mieste. Karolio Poželos gatvėje, pavyzdžiui, pastatyti trys nauji namai. Dabar čia statomas dar vienas naujas gyvenamasis namas geležinkelinių mazgo darbuotojams.

Vis didesniu mastu mieste išsivystė individualinė statyba. 1953 metais daugelis Radviliškio geležinkelininkų gaus paskolas nuosaviems namams statyti.

Daug naujo gyvenamojo ploto 1952 metais gavo Miško pramonės ministerijos darbininkai ir tarnautojai. Šiemet jiems bus pastatyta beveik dvigubai daugiau butų. Artimiausiu laiku naujus butus gaus Tauragės tranzitinio plukdyto kontoros darbuotojai. Šiauliuose pradėtas statyti namas autoremonto dirbtuvių darbuotojams.

Baigtas apgyvendinti naujai atstatytasis gyvenamasis namas Nr. 7 Petro Cvirkos gatvėje Vilniuje. Jo pataligiuose, gerai įrengtuose butuose apsigyveno elektros skaitiklių gamyklos darbininkai ir inžinieriai - techniniai darbuotojai.

Pastaruoju metu naujus butus mieste gavo "Elfos" gamyklos ir "Lelijos" fabriko darbininkai, žemės ūkio ir Statybinių medžiagų pramonės ministerijų darbuotojai. Per metus ministerijos ir žinybos pastatys mieste daugiau kaip 20 tūkstančių kvadratinė metrų gyvenamojo ploto.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.60; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

LIAUDIENIS BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

RAŠMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

PRIE KO TAS PRIVES

Saltas psichologinis karas nuolat atstūmė. Buržuazinė spauda, radijas šiandien vis daugiau ir daugiau vietas ir laiko skiria taip vadinamai antikomunistinei propagandai. Kas tik kur bent kiek krustelėjo — komunizmas. Štai keletas faktų tik iš Toronto ir apylinkės:

Visai neseniai spauda sukėlė triukšmą, kad Toronto Meno Taryba "pasiglemžė komunistai". Tuoj po to didelėmis raidėmis pranešė, kad Bathurst United Church užvaldė komunistai. Sukurstė parapijonus, suerzino tos sekto dvąsiskiją. Kitą dieną pasirodė antgalviai, kad Toronte ir kituose miestuose yra daug "komunistinių" vaikučių mokyklų. Ant rytojaus Dailininkų Draugiją apkaltino, kad tenai pilna komunistų. (Vieno piešėjo paveikslų nepaėmė dėl dailės parodos, tai jis ir paleido kakarienę prieš visą organizaciją.) Kitą dieną laikraščiai pranešė, kad Toronto priemiestyje daug kempijų, kur raudonieji vaikus trenuoja. Ant kiekvieno žingsnio — "raudonieji".

Jeigu jau tu "raudonųjų" tiek būtų, būtų dar pusė bėdos. Kas jų bijo, aišku, jis turi teisę baugintis. Bet tuose visuose minėtuose atsitikimuose nieko raudona nėra. Tokiais "raudonaisiais" gali būti visi, o ypačiai bent kiek liberališkesni žmonės. Tai tik kėlimas isterijos.

Žmonės, kurie nusimano apie politiką, iš to tikrai pasijuokia. Bet yra žmonių, kurie to nesupranta. Didžiama tokių žmonių. Tokie žmonės vyte vejami iš proto. Spauda ir radijas dilgina jų nervus beveik kas valandą. Ar ilgai jie atsilauks? Dabar jau skundžiamasi, kad silpnapročiai netelpa ligoninėse.

Draugas Tim Buck, kalbėdamas Massey Hall, pasakė, kad ta propaganda nepaveiks žmonių už taip vadinamos geležinės užuolaidos. Ji nepaveiks ir susipratusių, pažangių žmonių. Ji tikrai suskaldys, susilpnins tuos, kurie čia klausė tos propagandos, kurie nesupranta politikos. Taigi, tie palaidaliežuviai daro žalą savo žmonėms, savo skaitytojams ir klausytojams.

MOKSLININKAI IR MOKSLININKAI

Yra įprasta žiūrėti į mokslininkus kaip į daug žinančius, išmintingus žmones. Bet ar visi jie daug žino ir yra išmintingi? Toli gražu ne. Veikiausiai dauguma jų daug žino ir išmintingi vienu koku klausimu, bet tikri žaliukai kitais klausimais. Atrodo, kad didžiama mokslininkų labai dideli žaliukai visuomeniniams klausimais. Kiti, žinoma, yra sąmoningi "žaliukai".

Didžiausio nusistebėjimo išaukia Kanados mokslininkas Dr. G. M. Schrum, Apsigynimo Tyrinėjimų tarybos narys. Kalbėdamas taip vadinamą "top" fizikų susirinkime Ottawoje, jis siūlė kaip priemonę taikai apginti tarpkontinentines iš tolo kontroliuojamas atomines bombas. Tokios bombos, sako jis, tikrai apsaugotų taiką. Kodėl? Ogi todėl, kad "karas atneštų dar iki šiol žmonijos nežinotus baisumus".

Jo manymu, atominės bombos išsaugojo žmonių nuo karo per praėjusius 7 metus. O tokios bombos, kokias jis perša, galėsiančios išsaugoti dar 10 metų. Jis visai nepaklausė, kas atsitiktų, jeigu atsirastų žmonių, kurie nepabijotų tokių baisumų? Visi ginklai savo laiku buvo baisūs, bet atsirado žmonių, kurie nebijojo. Deginimas žmonių pečiuose išrodo labai necivilizuotas dalykas, o atsirado žmonių, kuriems buvo lengvas darbas ir jie sudegino virš šešių milijonų žmonių. Atominės bombos baisios, bet Trumano valdžia numetė dvi ant japonų miestų.

Jeigu tokia idėja paims viršų, kokią perša Dr. Schrum, tai tikriausiai žmonija susinaikins. Ji išprotės ir paskui susinaikins.

Toks kelias nepritinka žmogui, kuris skaitosi aukštesniu už visus kitus gyvūnus; kuris, prie to, dar giriasi turintis protą, galintis atskirti gera nuo blogo.

Jeigu žmonija eis tuo keliu, tai pasaulis taps apkasais. Tai bus ne civilizacija, o — tokio žodžio dar nėra, kad būtų galima gerai apibūdinti.

KAS NAUJO PASAULYJE

Britų valdžia parodė nepaprastą prielankumą Jugoslavijos prezidentui Titui. Jį vašino ne tik premjeras, bet ir karalienė. Buvo surengta specialiai orlaivių paroda ir daug ko kita.

Įdomu, kad spauda, aprašydama jo priėmimą, visur vadina jį komunistų lyderiu, visai ignoruodama faktą, kad Tito dabar daugiau panašus į Musolinį, negu į ką kitą, netik iš išvaizdos, bet ir politiniai.

Beje, Tito kainavo britams šešius orlaivius. Tito laivą lydincio orlaivianešio Eagle trys orlaiviai nukrito į vandenyną netoli Gibraltaro, o du kiti orlaiviai susimušė ore ir sudužo laike parodos Duxforde, netoli Londono. Taigi, net penki orlaiviai sudužo, nusinešdami 6 orlaivininkus.

Britai gerinasi prie Tito už tai, kad Tito yra artimas imperialistų draugas. Jugoslavija, būdama viduryje liaudiškų respublikų, yra labai svarbi bazė dėl antitarybinių intrygų.

Tito pataria britams stengtis atplėšti nuo Tarybų Sąjungos vadovaujamo taikos bloko daugiau šalių.

Kinijos žinių agentūra praneša, kad suimtieji belaisviai liudijo, jog amerikiečiai yra paliuosavę 38,000 belaisvių, kurie vėliau buvę priversti stoti į Syngman Rhee armiją.

27,000 belaisvių buvę paleista dar liepos mėnesį perėtais metais, o 11,000 po to, kai amerikiečiai nutraukė derybas dėl paliaubų.

Belaisvių tarpe yra visa eilė buvusių belaisvių, kurie buvo paleisti ir priversti stoti į Rhee armiją.

Tas veikiausiai ir paaiškina, kodėl amerikiečiai taip priešinasi sugražinimui visų belaisvių. Kaip gi juos su-

grąžinsi, kad daugelis jau verbuotų į Rhee batalijonus.

—o—
Jungtinės Tautos negali susitarti dėl naujo generalinio sekretoriaus. Amerikiečiai siūlo Romulą, filipinietį, Tarybų Sąjunga siūlė lenkų užsienio reikalų ministrį, o britai — Kanados užsienio reikalų ministrį Pearson.

Tarybų Sąjunga, matydamas, kad jos kandidatas toli gražu nepriimtinas vakarietijai blokui, pasiūlė du Indijos žmones, poną Rau ar poną Pandit.

Kadangi Indija paskutiniu laiku laikėsi neutrališkesnės pozicijos, tai išrodytų, kad tik Rau ar Pandit galėtų būti rimtais kandidatais į generalio sekretoriaus vietą. Juk jeigu nebus galima sutikti ant neutralios šalies žmogaus, tai nebus galima susitarti visai.

Indija nėra 100 procentų neutrali. Ji stovi arčiau vakarinio bloko. Bet atrodo, kad amerikiečiai norėtų turėti tokį sekretorių, kuris būtų 100 procentų Amerikos pusės.

—o—
Sakoma, kad ylos negalima maiše paslėpti. Juo labiau negalima paslėpti amerikiečių veiklą liaudiškose demokratijose. Dažnai jie patys pasako, ką jie tenai veikia.

Kada lenkų lakūnas nusiėjo ant danų salos su tarybinės gamybos orlaiviu MIG, buvęs Marylando valstijos gubernatorius William Preston Lane, jaunasis, pasiskubino pranešti pasauliui, kad už tai kreditas priklausio amerikiečiams.

Ponas Lane, dabar Fairchild Engine and Airplane Korporacijos direktorių tarybos narys, tuojaus pasigyrė, kad pulkininkas Ulius

Amoss pasakojęs Fairchild korporacijos tarybos nariams, kad jis turįs ryšius Lenkijoje, bet neturįs pinigų papirkimui žmonių, kurie išmugeliuotų bent vieną naują orlaivį. Tokiu būdu Fairchild korporacija davusi jam \$7,500.

Toliau Lane sakė, kad laike šios operacijos du žmonės buvo užmušti, o gal ir daugiau. Bet Jungtinės Valstijos vistiek gavusios orlaivį, sužinojusios taip reikalingas paslaptis.

Dabar Danijos valdžia nenori to pasidavusio vagies gražinti. Girdi, jis politinis pabėgėlis.

—o—
Premjeras Churchill pripažino, kad bomberis, kurį tarybiniai orlaiviai pašovė, buvo "iškrypęs" iš kelio, kitaip sakant, buvo Rytų Vokietijoje. Bet, girdi, jis buvęs pašautas Vakarų Vokietijoje. Jis tikrai nepaaiškino, kaip jis, būdamas pašautas, galėjo vėl atsiderėti Rytų Vokietijoje?

Tarybiniai autoritetai sako, kad bomberiu būvę įsakyta skristi į artimiausią aerodromą ir nusileisti, bet tas atsisakęs tai padaryti ir bėgdamas atsišaukęs.

Veikiausiai ta pati istorija ir su amerikiečių orlaiviu, kuris buvo pašautas tarybinių orlaivių ir nukrito vos už kelių mylių nuo rubežiaus.

—o—
Amerikiečiai išsprogino dar vieną atominę bombą. Ir atrodo, kad juo dažniau jie sprogdina jas, tuo ne taip baisios darosi. Laikui bėgant gal jie patys nustos bijoję.

Virš 1,000 kareivių ir stebėtojų buvo vos už 2 mylių, žinoma, apkasuose. Ir jie nieko baisaus neįžuto.

Sakoma, kad automobiliuje galima būti daug arčiau ir likti gyvam.

Šis bandymas parodė, kad atominės bombos nėra taip baisios kariuomenei. Jos baisios tikrai dideliems miestams, civiliams.

—o—
Egiptas atmeta amerikiečių siūlymą leisti jiems tarpininkauti britų - egiptėnų derybose dėl evakuacijos Suez zonos.

Prancūzai viešai aiškinasi, kad jie neleis amerikiečiams kištis į jų karo Indo-Kinijoje reikalus, nors amerikiečiai turės tenai savo stebėtojus.

Iranas taipgi spardosi amerikiečių tarpininkavimui savo ginčuose su Britanija.

Išrodo, kad amerikiečių prestižas smarkiai nupuolęs.

Lietučiui Dulkiant

A. BALTAKIS

Gaivius lašus ištroškus žemė geria...
Ir švelniame lietučio šnarsy
Leisk pasakyt tau ką nors gera, gera,
Kad tu pajustumei, kas man esi.

Aš daug turiu puikių draugų ir draugių,
Daug darbo įdomaus, daug reikalų,
O vis dėlto tavęs nekantriai laikiu,
O vis tik nemažiau tave myliu.

Ir kai dabar, šiltam lietučiui dulkiant,
Aplinkui žemę žvilgančią matau,
Gražiausi man tie lašeliukai smulkūs,
Kurie ant garbenų pakibo tau.

Ir aš žinau: jei būčiau nesulaukęs
Tavęs šiandieną vietoj sutartoj —
Namo per lietuį grįžčiau vienaplaukis
Ir daug sunkiau man būtų dirbt rytoj.

Tik...
sos "p...
nių or...
amerik...
Repu...
Ralph...
nate p...
čių ori...
bai a...
kad an...
ris bu...
apsaud...
dė regu...
mo reil...
Sena...
orlaivis...
savo ke...
sai ji a...
kaltinti

Tas...
jeigu r...
lias prie...
čių, tai...
žaudyta...
paprast...
sako:

"Išlei...
praneši...
kaltas...
dingo...
ant JA...
būti sul...

Taigi...
viso did...
do, kad...
merikie...
orlaivio...
dimą tos...
mo ir ži...
pagando

Taip...
no ir dėl...
kurie bu...
Ne tai...
amerikie...
kalti.

Dabar...
išaiskint...
kad dėl...
tų išsiv...
fliktas ir...
Ar an...
būtų pris...
Žinoma...
palikę, k...
nai išpro...
bų Sąjun...
šalys bū...
agresija...
ir Korėjo

Matote...
soriai mo...
jas ir iš...
faktus sa...
gam žmo

O taika...
Tarybų...
sybės pa...
tokių pro...
tų galima...
spręsti, a...
tais karo...
būdu ne...
karinės p...
atsimuša...
nuoširdži...
byra, net...
atsispirti.

Pastabos

Tik dabar iškilo aikštėn visos „paslaptys“ apie tarybinių orlaivių užpuolimus ant amerikiečių orlaivių.

Republikonas senatorius Ralph Flanders aną dieną senato parėškė, kad amerikiečių orlaivyno viršininkai labai apsimelavo skelbdami, kad amerikiečių orlaivis, kuris buvęs tarybinio orlaivio apšaudytas, šiaurėje „skraidė reguliaraus oro tyrinėjimo reikalais“.

Senatorius sako, kad tas orlaivis buvo „išklydęs“ iš savo kelio ir dėl to, kad rusai jį apšaudė, už tai rusų kaltinti negalima.

Tas senatorius sako, kad jeigu rusai atskristų 25 mylias prie Kalifornijos pakraščiu, tai tas orlaivis būtų apšaudytas, ir tai būtų laikoma paprastu dalyku. Toliau jis sako:

„Išleisdamas tą klaidingą pranešimą, orlaivynas yra kaltas efekte vedimo klaidingo psichologinio karo ant JAV žmonių. Tas turi būti sulaikyta“.

Taigi, kaip matote, po to viso didelio triukšmo, pasirodo, kad ne rusai, o patys amerikiečiai buvo kalti ir už orlaivio „išklydimą“ ir už vedimą tos baisios karo kurstyto ir žmonių erzimo propagandos.

Taip pat dalykai išsiaiškino ir dėl tų Vakarų orlaivių, kurie buvo nušauti Europoje.

Ne tarybiniai lakūnai, bet amerikiečiai su angliais buvo kalti.

Dabar tie incidentai liko išsiaiškinti. Bet daleiskime, kad dėl tos priežasties būtų išsivystęs didesnis konfliktas ir to pasekoje karas.

Ar amerikiečiai ir britai būtų prisipažinę prie kaltės?

Zinoma, ne. Taip ir būtų palikę, kad tarybiniai lakūnai išprovokavo karą. Tarybų Sąjunga ir demokratinės šalys būtų likę apkaltintos agresija, lygiai taip pat kaip ir Korėjoje.

Matote, kaip tikrieji agresoriai moka vesti provokacijas ir iškreipti tikruosius faktus savo naudai, neteisningam žmonių kiršinimui.

O taika vis tik yra galima.

Tarybų Sąjungos vyriausybės pareiškimu, kad nėra tokių problemų, kurių nebūtų galima taikiu būdu išspręsti, amerikiečiai su britais karo kurstytojai jokiū būdu negali paneigti. Visa karinės propagandos mašina atsimušą į tuos tvirtus ir nuoširdžius pareiškimus ir byra, neturėdama pagrindo atsispirti.

Ethel Richmond, kuri pradėjo dirbti prie laikraščio North Hastings Review 1896 metais, gaudama \$1.00

į savaitę algos. Ji tebedirba prie laikraščio. Ji žino visokių darbus, įskaitant raidžių rinkimą.

Ką Kiti Rašo

Ką Ateitis Mums Žada?

Kiek laiko atgal anglas istorikas ir filosofas, prof. Arnold J. Toynbee, savo šešiose lekcijose per BBC radiją nurodė, kad Vakarų pasaulio, arba Vakarų demokratijų, dominacijai artinasi galas; kad Rytų pasaulis, vadovybėje Tarybų Sąjungos, nugalės Vakarus.

Jis taipgi įspėjo, kad jėga susirėmimas tarp tų dviejų pasaulių, Vakarams ypatingai būtų pavojingas. Jis siūlė vakarams persitvarkymą ir susikalbėjimą su Rytais.

Dar pirmiau Dr. Toynbee nurodė, kad iš 19 seniau žlugsusių civilizacijų, 16 žlugo dėl savo vidurinio gedimo. Vakarų civilizacijoje jis jau mato blogus požymius.

Jo tos kalbos įbaugino daugelį senojo pasaulio palaikytojų. Jam statyta daug įvairių klausimų. Jis dėlto vėl aiškina tai.

Prof. Toynbee mano, kad žmonės nesileis į atominį karą, nes jie nenori papildyti žmogžudystę.

Žmonių stipri laisvės valia ima viršų.

Klausiamas, ar karas tarp TSRS ir Vakarų neišvengiamas, Toynbee atsakė, jog išvengiamas ir turės būti išvengtas.

Tokis karas reikėtų sauzūdystę, o niekas nenori to.

Bandyamas atsispirti argumentu, kad „gražių žodžių nepakanka“, neranda pamato. Tarybinės šalys ne tik žodžiais, bet ir darbais visą laiką įrodo, kad jų siekimas taikos yra nuoširdus ir tvirtas.

Niekur gi tarybinės šalys nėra nieko užpuolusios ir į kitų šalių vidurinius reikalus nesikiša. Tą kaip tik vykdo tik Vakarų bloko šalys.

Z. J.

Toynbee mato daugelį metų blogų santykių kaip dabar yra, bet pagaliau teks prieiti prie geresnių santykių, prie susikalbėjimo. Ir to bus prieita ne per jėgos vartojimą, bet susitarimu.

Dr. Toynbee pareiškimas, kad šioje kovoje Vakarai yra agresoriai, ypatingai sukėlė daug kalbų ir vaidų. Daugeelis tam pareiškimui priešingai.

Deiko Dr. Toynbee skaito Vakarus agresorium?

Jis sako, kad Vakarai per simtmečius dominavo, valdė daugumą žmonijos ir vertė ją nusilenkti.

Dabar Rytai, daug šimtų milijonų žmonių, ryžosi nusi-kratyti tos dominacijos, tai Vakarai, būdami mažumoje, slopina daugumos žmonių sąjūdžius už laisvę.

Dauguma nori tik nusi-kratyti mažumos jungo, ji dėlto negali būti agresorius.

Mažuma, kuri nori palai-kyti savo viešpatavimą ant daugumos, faktinai yra agresorius.

Jis tai vadina naujovine agresija („the aggression of modern times“).

Jo pridėdami paaiškinimai nepatenkins daugiau Vakarų pasaulio palaikytojų, kaip jo tos kalbos per radiją.

Ko tie palaikytojai nori, tai kaltinimo kitų agresoriais ir dar labiau jie nori pranašavimo, kad jie laimės.

Dr. Toynbee gi nei vieną, nei kito nesako, tai jie nebus patenkinti.

Zinoma, dėlė jų nepasitenkinimo istorijos eiga nesustos, neigi tai paveiks į ją bent kiek.

Jeigu jie bandys ginklu tai keisti, jie galės, kaip sako Dr. Toynbee, sauzūdystę papildyti. — Vilnius.

—o—

Kodėl? —o—

Isivaizdinkite eilę grabų —

68. Kiekviename jų guli lavonas jauno amerikiečio vyro. Šešiasdešimts aštuoni... Juk tai eilė grabų per visą bloką, o gal ilgesnė.

Bet čia jau ne įsivaizduvimas, o tikrovė. Tiek praeitą savaitę užmušta jaunų amerikiečių kareivių Korėjoje.

Tiesa, jų lavonai nepaguldėti į grabus, bet užkasti ten pat kur žuvo — įšalusioje Korėjos ryžių dirvoje.

Jei bent vienas „Vilnius“ skaitytojas žino rimtą priežastį, kodėl kelios dešimtys ar net keli šimtai amerikiečių jaunuolių turėtų būti nužudyti kas savaitę Korėjoje, praneškite.

Oficialios karo departamento statistikos ciniškos ir — baisios:

Iki kovo 4 dienos šių metų Korėjos „policinėje akcijoje“ (atsiminkite, karo Korėjai mes dar neesame paskelbę!) jau žuvo 20,653 amerikiečiai jauni vyrai!

Per tą laiką dingo be žinios — veikiausiai užmušti karo lauke ir net nepalaidoti — 13,022.

Sužeisti mūšiuose, kurių dauguma liks visam amžiui invalidai, 97,057 amerikiečiai.

Pastudijuokite tas oficialias skaitlines ir rimtai padūmokite: Kodėl?

Paskui gerai pagalvokite: kelis korėjiečius asmeniškai pažįstate ir ką jie jums yra prasikaltę? — L. Jonikas.

—o—

Laisvės Reikalas — Neįveikiamas

Šiandien — Tarptautinę kovos prieš kolonijinį režimą dieną — kiekvieno dorą žemės rutulio žmogaus žvilgsnis nukreiptas į kovą gaisruose liepsnojančius Vietnamą, Malają, Filipinus, Alžyrą, Maroką. Negali nesudrebėti dorą žmogaus širdis, matanti nekaltų žmonių ašaras, kančias, jų begalinį vargą ir skurdą, kurį kasdien kolonijinėms šalims atneša dvidešimtojo amžiaus barbarų — Amerikos - Anglijos imperalistų šeimininkavimas.

Kyla į kovą už laisvę ir nepriklausomybę kolonijinių tautų žmonės. Tautos nebėga toliau pakęsti plėšimų, žudymo, vergo pančių. Kas kart labiau įsiliepsnoja išsivaduojamasis kolonijiniai tautų judėjimas. Imperialistų tykoja mirtis visur. Tautos, kovojančios už savo laisvę, yra nenugalimos! Pergalė jų pusėje. Teisingo ir rūstaus keršto susilauks tautų budeliai.

Į kovą už taiką, prieš kolonijinį režimą savo balsą kečia milijonai meno, mokslo ir kultūros darbuotojų. Sudrausti karo kurstytojus, nutraukti žudynes Korėjoje, Vietname, Filipinuose — to reikalauja pažangūs pasaulis.

Ir mes, tarybiniai meno ir kultūros darbuotojai, jun-

ŠYPSENOS

Ji Jau Užbaigė

Viename baliuje kaž kaip pasitaikė, kad šale seno astronomijos mokslininko atsėdo graži 17 metų amžiaus studentė.

„Ką tamsta darai dėl pragyvenimo“, užklauskė ji savo kaimyną.

„Studijuoju astronomiją“, atsakė pastarasis.

„Tokiame amžiuje! Aš užbaigiau pernai“, pasigyrė studentė.

—o—

Suraminimas

Pradiniam mokiniui labai nepatiko mokykla.

„Man labai nepatinka mokykla“, atsakė Jonukas mokytojai į jos klausimą ir pridėjo: „Ir tik įsivaizduok, turėsiu būti iki būsio 16 metų“.

„O aš turėsiu būti iki būsio 65 metų“, atsakė jam mokytoja.

giame savo balsą prieš kolonijinį režimą, už taiką. — K. Petrauskas, TSRS liaudies artistas, Stalininės premijos laureatas.

—o—

Nesusitaiko

Albert Ravenholt rašo (Chicago „Daily News“), jog prez. Eisenhower užsimojimas panaudoti Čiang Kai-šeką prieš Kiniją yra nauja klūtimi sudarymui Pacifiko sąjungos.

Indonezija, kitos šalys bijo, kad tas veda prie naujo karo, o jos mano, Kiniją gelbės Tarybų Sąjunga. Laimėti karo nėra galimybių.

Anthony Eden, kaip rašo britų spauda, negali susikalbėti ekonominiai su prez. Eisenhower. Britų sąlygos atvestos. Dabar britams liks savistovus veikimas ir geresni santykiai su Europos šalimis.

Ekonominiai nesutikimai, J.V. politikos pastangos pasistatyti savo stambiųjų interesus pirmon vieton, kenkia sudarymui Europos armijos.

Ekonominiai interesai dažnai nustelbia politinius.

„Kiplingero Laiškas iš Washingtono“, kuris būk teikia konfidencialios informacijos Amerikos verslo žmonėms, štai kaip apibūdina ruotaikas Jungtinėse Tautose:

Dauguma atstovų bijo ne TSRS, bet Amerikos politikos, vedančios link karo.

Dauguma jų nieko nedarys Korėjoje, nes bijo įtraukimo TSRS karan.

Washingtono politikos šaliminkai pasakys daug kalbų, bet tai viskas. — V. Andrius.

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Tąsa)

"Zinot, kad aš buvau Kinijos diktatoriaus asmeniškam patarėjui", atsakė Dr. Endicott, "kare prieš Japonijos užpuolikus. Aišku, man buvo matoma, kaip supuvęs visas jo valdžios aparatas. Man buvo žinoma, kad ištisos armijos pereidavo į komunistų pusę, kuomet jas pasiūsdavo raudonuosius malšinti. Aš, kiek aplinkybės leido, pranešdavau apie tikrą padėtį Kanados ir Amerikos valdžioms. Rašiau jiems, kad pagalba diktatoriui nieko nepadės, kad mūsų pačių reikalai reikalauja eiti su Kinijos žmonėmis, o ne su jų prispaudėjais. Aišku, didžiama Kanados komercinių laikraščių neinformavo savo skaitytojų apie tikrą padėtį Kinijoje, kaip kad dabar neduoda tikrų ar pilnų žinių savo skaitytojams apie kolonijų žmonių judėjimą, ar apie Korėjos karą, ar apie taikos judėjimą. Iš tikrųjų, komercinė spauda neša didelę atsakomybę už biauriai pasaulinę padėtį ir dabar slėpdama nuo žmonių, nuo savų skaitytojų, tikrovę".

Gruodžio antrą dieną mus išbudino nenusėdintis veteranas. Atėjo papasakoti, kaip šokiai praėjo. Vyrukas nusiškundė, kad mažai kas buvo svetainėje. Kiti apsisukę kelis kartus skubėjo į savo patalpas, pakeliui apteršdami koridorius ir laiptus.

Dabar skaitau savo užrašų dienyną, bet viskas, kas ten yra, tai pažymėta: Gruodžio 3 d., Gruodžio 4 d., Gruodžio 5 d., Gruodžio 6 d., ir taip ligi aštunto ryto, bet pamečiau gerai, kad per tas dienas perskaičiau "The Scalpel The Sword", "Canadian Peace Review" porą numerių ir suvalgiau pusę džiovinto sūrio, kurį man padovanojo maloni draugė iš Toronto.

Gruodžio aštuntą dieną ryte laivas sustojo keletai valandų Prancūzijos uoste La Havre. Kalba keleiviai, kad uostas buvo atidarytas laivams tik šiemet, tiek daug žalos buvo jame padaryta laike antro pasaulinio karo. Matosi nauji, neaukšti uosto pastatai, gaibūt tik laikini, ant gelžkelio bėgių milžiniški keltuvai, daug didesni, kaip kad yra Vancouver ar Kvebeko uostuose. Slankioja pamažu nuo laivo prie laivo iškrovimui ir savo ilgais kaklais, rodos, ieško, ar suras ką naudingo laivo viduriuose.

Matosi keletas mažųjų automobilių, bet jau nepanašūs į angliškus, tur būt prancūzų išdirbio. Privažiuoja autobusas, iš kurio pasipila keturiasdešimt žandarų ir

nuo pat uosto krašto išsiričiuoja ligi uosto pastatų. "Žiūrėk, Grinkau, kokie tavo Europos gyventojai gudrūs ir ekonomiškai, vietoj užverti tvorą, kaip pas mus Kanadoje, jie atveža gyvą tvorą, atliks savo darbą ir ta gyvų vyrų tvora bus vežama į kitą vietą, gal sulaiškymui priešamerikoniškų demonstracijų, ar kur tik ponai panorės. Matai, net prie pat uosto krašto žmonės leidžiami, o jokios apsaugos, kaip Kanadoje, nėra. Europečiai nepaiso; jei koks žiopsotojas ar vaikas įpuls į vandenį, tuoj pašauks vieną iš gyvos tvoros statinių ir tas po komanda skęstantį ištrauks".

Mėgindamas atsikirsti, sakau:

"Zinai ką, Roussil, tie žmonės, nors ir europiečiai, jie tau daug artimesni, nes tu gali su jais susikalbėti, o aš, labai norėčiau, bet nemoku. Jei pastebi kokius nepaprastus gudrumus, duok kreditą prancūzams. Kitas dalykas, Mr. Roussil, tu turi pasiuntęs savo skulptūrų, kurių Montrealo policija nepavelino tau rodyt Montreale dailės rūmuose, aš pradėtu bijoti, kad gal tie žandarai laukia tavęs, kad nuvežti į Paryžiaus dailės rūmus ir prie tavo akių sudeginti tavo sukurtą meną".

Iš tikrųjų, būnant kambaryje prie pagarsėjusių žmonių yra kiek naudos ir paprastiems piliečiams. Taip ir man teko prisivalgyti bananų ir obuolių už dyką, nes laivo kapitonas, sužinojęs, kad važiuoja Montrealo skulptorius, pakvietė jį pas save ant vaisių, o paskiau per visą kehonės laiką mums atnešdavo vaisių po kiekvienai vakarienei, kurių didžiumą suvalgydavo Korėjos karo veteranas. Kas link draugo Roussil sukurto meno, man teko daug diskutuoti. Jis yra labai užsigavęs, kad Toronto taikos taryba nepriėmė jo statulos, išreiškiančios taiką. Jis rodė man šimtus iškarpu iš Montrealo laikraščių, liečiančių jo kūrinį, taipgi įvairius kritikų pareiškimus, ir daugybę fotografijų. Man nesuprantama buvo, kodėl jis turi daryti statulas, kur vyras ir moteris yra nuogi, ir nors stovinčioj padėtyj, bet išrodo, kad pasiruošę atlikti lytinį susinešimą. Jeigu aš būčiau Toronto taikos komitete, iš tikro būčiau prišingas rodyti tokius kūrinius publikai. Žiūrėjime į kiniečių taikos plakatus, ar Tarybų Sąjungos. Didžiama jų statulų aprengeti ir geriau išreiškia taikos reikalą, negu jo kūriniai, o kita, ir po tūkstančio metų bus įdomu

matyti, kokiais drabužiais žmonės nešiojo dabar. Diskusijos tęsėdavosi kartais ištisas valandas, mėgindavau įtraukti Dr. Endicott arba korėjietę sankeleivę, bet jie, gal būt diplomatiškais sumetimais, pareiškėdavo, kad apie meną daug ko nežino. Korėjietė pareiškė, kad ji žino daugiau apie mažos valstybės, kaip Lietuva, istoriją, negu kad apie meną. "Klauskite mane apie maistingumą įvairių produktų, aš jums pasakysiu, nes tai mano specialybė".

Mojuoja skepetaitėmis uoste stovinti žmonės, kurie atvyko sutikti savo giminių ar pažįstamų. Nerimauja dvi jaunos kanadietės, kurių vyrų lakūnai turėjo susitikti jas šiame uoste.

"Kodėl gi jūsų vyras stoji tarynba?" klausiu moters, kuri taip nekantrauja. "Kas per šeimininis gyvenimas, jei gyvenate atskirti Atlante vandenyno?"

"Nusibodo mums gyvenimas, kada šiandien vyras dirba, o rytoj ne, gal gaus kur darbą, gal negaus. Dabar turime užtikrintas įplaukas, nors nedaug, bet nuolatines".

Į pokalbį įsikišo Korėjos karo veteranas:

"Aš irgi taip galvojau", pradėjo jis. "Paliesk mano štai šlaunį, ar jauti, tik kaulas. Kaip tau patiktų, jei tavo vyras sugrižtų sužeistas, ka dir tik taip, kaip aš? O yra baisesnių sušalojimų".

Ant laivo uzbėgo aukštas vyras Kanados lakūnų uniformoj, mūsų pokalbis nutrūko. Keletas "O", "tai jūs", ir išsiligusiu jaunuolių susitikimas. Pasigriebė čemodanus nudundėjo iš laivo į prielauką.

"Matai kaip žmonės elgiasi. Kelios minutės malonumo ir užmiršta viską, kas buvo vakar, ir nepagalvoja, kas bus rytoj", kalba mūsų ve-

teranas. "Mūsų lakūnų eskadronai siunčiami į Prancūziją, į Angliją, o amerikiečiai į Kanadą. Taip, kaip tų žandarų tvora uoste. Mes elgamės kvailiau už gyvulius. Kur mus pastato, ten stovime, kur mes siunčiami, ten važiuojame. Gyvuliai, jeigu jie žinotų, kad juos siunčia mirti, tuoj sustreikuotų".

"Nejaugi tave siunčia kokie ponai į Pasaulinį Žmonių Taikos Kongresą ir tu tik pildai jų įsakymus", priminiui jam.

"Ne, Al, aš važiuoju todėl, kad savo akimis mačiau, ant savo kūno patyriau, kad mes turime kiekvienas dirbti savo šalyje, kad pakelti gyvenimo lygumą, o jei turime perviršiaus, tai stengtis padėti kitiems, o nevažiuoti kitur ir naikinti, kas yra žmonių sukurta sunkiu darbu".

Laivas stovėjo La Havre apie tris valandas. Tik tuos keleivius išleido, kurie turėjo čia išsėsti. Mūsų pastangos pamatyti šį miestą nuėjo veltui. "Matai, Al, kad United Nations Charter of Human Rights nieko nereikalauja laivo kapitonui. Ten gi sakoma, kad kiekvienas žmogus turi teisę keliauti ten, kur nori, o mums net uosto releidžia pamatyti. Aš norėčiau patirti ar galiu susikalbėti su prancūzais Kanados prancūzų kalba".

Iš uosto laivas traukė Anglijos link. Matėsi stora, apie dvidešimt pėdų storumo, cementinė tvora išardyta, tur būt orlaivių bombardavime. Kiek toliau kyšo pusė povandeninio laivo, dar toliau kitos rūšies laivas, bet ne prekinis, nes ant tų teko man dirbti ir pažįstų juos gerai. Pamanykit, jau septyni metai, o dar matosi karo žaizdos. Kiek bereikalingo darbo tuos laivus pastatyti, kiek energijos vėl išiekvota juos sunaikinti, o kiek dar reikės darbo iš jūros juos iškelti — nejaugi dvidešimtaine šimtmeityje mes pasiekėme beprotystės laipsnį? Išrodo taip.

Prabėga kelios valandos ir jau esame Anglijos uoste

Southampton. Visi linksmi, jūrų ligos nebekamuojami. Stovime eilėje ant laivo, kur Anglijos valdininkai tikrina keleivių dokumentus. Didžiama praeina be kliūčių, bet mūsų bendrakeleivius, korėjietę ir jos 14-kos metų sūnų, klausinėja virš valandos laiko.

"Matai", vėl kalba man veteranas, "ir Anglija nepripažįsta Jungtinių Tautų žmoniškumo teisių deklaracijos. Kam gi jie tą moterį ir jos sūnų tiek daug klausinėja? Juk jie apleidžia Britų Imperiją ant visados".

Aš vėliau tos korėjietės klausiau, gal buvo dokumentai netvarkoj, kad taip ilgai ją klausinėjo.

"Visiškai ne, mus klausė nuo gimimo dienos ligi dabar, kokiose organizacijose priklausėme, ar esame komunistų partijos nariais, ką manome veikti nuvažiuavę Kinijon ir taip toliau. Kartais visai juokingus klausimus. Vistik aš esu patenkinta, nes imperialistinių tarnautojų baimė suteikia man dar didesnio pasitikėjimo darbo žmonių valdžia Kinijoje. Po tiek kančių Kinijos tauta yra skaitoma lygiateisė, net ir kinų priešų, tas yra parodoma mūsų priešų baimėje".

Prašau, kad ji parašytų man laišką, o aš taip gi duodu pažadėjimą susirašinėti.

Truko virš poros valandų patikrinti keleivių bagažus. Išrodo, kad štai emė ir sučiupo visą laivą kontrabandistų. Kam gi tie visi praleikti tikrinimai, jeigu žmogus nėra ginkluotas? Ką gi jis gali padaryti, bile kurioje šalyje?

Kemšamės į mažus traukinėlius, palyginus su Kanados, ir slenkame į imperijos centrą Londoną. Apylinkė yra labai graži, kaimeliai ir kloniai, medžiais ir krūmokšniais apodinti ūkių rubežiai. Tenai matosi kopūstų daržas, dar vis paliktas gamtos malonei, matomai šiemet pradžia žiemos yra visur gana šilta.

(Bus daugiau)

Dvi kaisekininkų moterys puolimo ant Kinijos pakraščio. Sakoma, kad kaisekininkai tokius užpuolimus darė labai dažnai net tuo metu, kada amerikiečiai buvo "neutralizavę" Formosą.

J. Stalinas Priklauso Amžiams

(Tim Buck Pasakytą Kalba Massey Hall, Gedulos Mitinge)

(Tęsa)

Žmonės Nusveria Viską

Per rekordinius debatus šiuo klausimu, kurie tęsėsi visoj Tarybų Sąjungoj ir visame komunistiniame judėjime per šešis metus iki buvo pradėtas Pirmo Penkmečio Plano darbas, Stalino didybė šviečia kaip saulė. Jis kalbėjo už Centralinio Komiteto didžiumą; jų pozicija ir pasiūlymai buvo užgirti visą sąjunginio partijos suvažiavimo, unių suvažiavimų, valstiečių organizacijų ir kitų, bet Stalinas tęsė diskusijas su opozicija, būdamas įsitikinęs, kad labai svarbu įtikinti visus Tarybų Sąjungos žmones ir visą komunistinį judėjimą.

Per tuos didžiuosius debatus jis parodė kaip giliai jis tikėjo į tai, kad "žmonės nusveria viską".

Laimėjimas Tarybų Sąjungos žmonių pritarimo buvo tikrai pirmas žingsnis jo kovoje dėl socializmo budavojimo. Leninas nurodė, kad aktualus socializmo budavojimas bus ilgas ir sunkus darbas. Jis įspėjo partiją, kad nebus galima "pasiekti tikslo taip lengvai, kaip kad buvo išvartymas caro, dvarininkų ir kapitalistų". Istorija įrodė, kad Leninas kalbėjo tiesą.

Bet problemų sudėtingumas šiandien rodo Stalino genijų. Įstikro, galima sakyti, kad jo genijus brendo jam išsant pamatinės ir teoretinės problemas, iškilusias reorganizuojant visuomenę. Leninas teigė, kad galima socializmą pastatyti vienoj šalyj. Stalinas pastatė socializmą vienoj šalyj. Jo atsielkimą geriausiai apibūdina žodžiai, kuriuos pats Leninas

citavo charakterizavimui Engelso darbo baigiant Markso darbus. "Jis pastatė majestotišką paminklą genijui, kuris buvo jo draugu, paminklą, ant kurio, nesužiniai, jis užrašė savo vardą".

Pasitikėjimas Žmonėmis

Stalinas turėjo neribotą pasitikėjimą kūrybine žmonių jėga. Prieš skeptikus, silpnavalius, kurie teigė, kad negalima atsilikusiems, didžiuj berašiams žmonėms budavoti socializmą Tarybų Sąjungoj, jis kovojo be nuolaidos, kad laimėjus žmones savo pusėn.

"Mes galime ir privalome išbudavoti visiškai socialistinę visuomenę", rašė jis savo knygoj Leninizmo Problemos, "nes mes turime savo žinioje visko ir užtektinai, ko reikia tam tikslui".

Bet, kaip jis aiškiai nurodė, "užtektinai" buvo tikrai potencialus dalykas. Aktualiai pabudavoti socializmą reikėjo, kad didelė masė darbininkų ir valstiečių būtų įtikinta reikalingumu ir praktiškumu ir vieninga siekti to. Už tai jis niekad nesiliovė kartojęs, "žmonės nusveria viską". Tokiu būdu, skirtumas tarp tikro Stalino ir jo darbo ir Stalino, kurį persto kapitalistinė spauda savo skaitytojams Kanadoje, yra kaip tik tas faktas, kad tuo metu, kai kapitalistai pūtė melą, būk Stalinas "varė žmones", Stalino didžiausia galia glūdėjo jo visiškame pasitikėjime žmonėmis.

Pavyzdžiui, paimkime jo deklaraciją ryšy su Pirmojo Penkmečio Plano pirmų metų rezultatais: "Mes einame pilnu tempu industrializacijos keliu prie socializmo, palikdami užpakalyje šimtmetinį 'rusų' atsilikimą. Mes tampame šalimi metalo, automobilių, traktorių. O kuomet mes pastatysime TSRS ant automobilio, o muziką ant traktoriaus, lai gerbiamieji kapitalistai, kurie tiek daug giriasi apie savo 'civilizaciją', bando pralenkti mus! Tada mes pamatysime, kuri šalis gali būti vadinama atsilikusia, o kuri pažangia".

Bet jis nemėgo tendencijų manyti, kad žmonės gali išrišti savo problemas spontaniškai ar instinktyviai. Viena jo pamatinių kontribucijų socialio progreso mokslui buvo ištobulinimas, teoretiškai, ir praktiškai pritaikymas formos, kurioje agrikultūra pereina iš mažų individualių ūkininkėlių, smulkios prekių gamybos į socialistinę gamybą.

"Agrikultūrinė artelė, arba kolektyvis ūkis, kuris buvo tokiu dideliu istoriniu Tarybų Sąjungos transformacijos dalyku, yra klasiškas Stalino vienumos su žmonėmis pavyzdys. Jis tikėjo jų kūrybiniu gabumu, bet žinojo, kad vadovybė turi padėti jiems surasti formas ir būdus.

Tokiu pat būdu jo išvystymas teorijos ir pritaikymas praktikoje kas liečia santykius tarp darbininkų ir valstiečių budavojant socializmą buvo tikras vadovybės triumfas. Prieš teorijas, kurias propagavo taip vadinama "opozicija", būk valstietija ir darbininkų klasė "turi prieiti prie griežtos kolizijos", Stalinas statė vienybę tarp darbininkų ir vargingųjų ir vidutinių valstiečių pakeitimui Tarybų Sąjungos agrikultūros socializmu. Stalinas stovėjo už tai, kad "proletariatas privalo eiti linkui socializmo sykiu su didžiama valstiečių", kad darbininkų klasės valstybė turi duoti visokiariopą pagalbą vargingiems ir vidutiniams valstiečiams ir kooperuoti su jais, kad nugalėti išnaudotojiškus kulokus, kurie begailestingai spaudžia didžiumą valstiečių ir griežtai nusistatę prieš socialistinę kooperaciją.

Tokiu būdu Stalinas užtikrino, kad Tarybų Sąjungos galinga socialistinė industrija būtų pastatyta greta kylančios socialistinės agrikultūros: kad darbininkai ir valstiečiai sudarytų nepalaužiamą vienybę apgalėjimui vidujinių ir išlaukinų priešų.

Valstybinė Proletarinės Demokratijos Forma

Stalino vadovybė aiškiai matėsi kontribucijoj, kurią jis davė marksizmui-leninizmui pavidale TSRS Staliniinės Konstitucijos. Čia mes matome pirmu sy-

kiu gerai apdirbtą valstybės formą, kurioj proletarinė demokratija susijungia su liaudies demokratija. Toj konstitucijoj randasi visi liaudies demokratijos požymiai. Kaip draugas Dmitri Manuilsky rurodė laike visą šalį apėmusių debatų, įvykusių pirm priimsiant tą konstituciją, tas dokumentas pirmu sykiu apibrėžia teisišką, konstitucinę išraišką santykių tarp žmonių draugijoj, kurioj nėra žmogaus išnaudojimo žmogumi, ir kurioj visos tautos yra lygios.

Kaip tik dėl to, Stalino Konstitucija garantuoja perspektyvą nuolatinio vystymosi draugijos toliau padėties, ktrioje valstybė yra organizacija, per kurią žmonės reorganizuoja savo gyvenimą ir įsikuria sau fizinį ir ekonominį saugumą. Ji atidaro perspektyvą išnykimo valstybės, kokią mes žinome šiandien, ir įvedimo jos vieton nacionalės organizacijos dėl "administravimo reikalų", vietoj valdžios.

Viršų pažymėti atsiekimai taipgi iliustruoja Stalino rolę kaip didžiausio čempiono kolektyviškumo. Stalinas kovojo už kolektyviškumą ne tik agrikulturoj ir industrijoj, bet ir pačiame žmonių galvojime. "Kolektyviai mes galime atsiekti stebuklų".

Svarbiu požymiu jo nuolatinėj kovoj už kolektyviškumą buvo jo kova už pilniausią viešą kritiką ir savikritiką.

Tai buvo Stalinas, kuris išvystė teoretiniai pilną supratimą kritikos ir savikritikos kaip instrumento, su kuriuo kiekvienas individualas Tarybų Sąjungoj galėtų ir turėtų aktyviai dalyvauti kovoje už socializmo budavojimą. Prieš biurokriją ir tendencijas linkui biurokratizmo, jis kreipėsi į visą visuomenę ragindamas ją prie viešos kritikos. Prieš tuos, kurie "svažigo nuo laimėjimų", kaip ir prieš tuos, kurie rodė sustingimą ir apsielidimą, jis ragino visuomenę kovoti su viešos kritikos ginklu. Partijos lyderiams jis visuomet patarė "mokin-tis iš masių", kaip ir steng-tis mokinti jas.

Jis išdirbo kritikos ir savikritikos ginklą "kaip komunistinių partijų augimo įstatymą" todėl, kad tikrai sistemačiai ir begailestingai naudojant tą ginklą gali partijos pasiliuosuoti save nuo visų oportunistinių tendencijų ir išlaikyti nepavarduojamus ryšius su masėmis, savo jėgos šaltiniu.

(Bus daugiau)

Paul Robsono Dainų Albumas

TORONTO. — Vasario 1, 1952 metais, Paul Robeson turėjo dainuoti koncerte Vancouveryje, kurį rengė International Union of Mine Mill and Smelter Workers. Jungtinių Valstijų valstybės departamentas atsisakė leisti Robesonui išvykti iš Jungtinių Valstijų. Tuoj po to buvo išdirbti planai susirinkimui Peace Arch Parke ant Kanados - Jungtinių Valstijų rubežiaus gegužio 18, 1952.

Mine Mill unija jo dainas tame koncerte užkordavo ir pavadino tą albumą "I CAME TO SING".

Tame albume yra sekančios dainos: "Water Boy, Every Time I Hear the Spirit, Over the Mountain, Old Man River, Joe Hill, Lock Lomond, No More, Oh No John, L'Amour de Moi, Curly Headed Baby, Night.

Paul Robeson, akompanuojant jo dragui Lawrence Brown, tame koncerte, kuriame dalyvavo 40,000 žmonių, dainuoja ir kalba labai jaudinančiai.

Šį albumą galima lengvai įsigyti iš progresyvių Book Shop'ų Vancouveryje, Winnipege ir Montreale arba Miwtown Book Shop'oj Toronte, 738 Bathurst St. Standartinio greičio (78 apsisukimų į minutę) albumas iš trijų 12 colių plokštelių kainuoja \$6.00 plus 40 centų persiuntimo išlaidų. Long Play albumas (33 1-3 apsisukimų į minutę) kainuoja \$5.00 plus 15 centų persiuntimo išlaidų.

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj
Istodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TESIS nuo KOVO 15 iki GEGUZIO 15

Laikė Vajaus Istojimas Perpus Nupigintas

Draugija Gyvuoja nuo 1912 Metų
Turi apie 600 narių ir viršaus \$24,000 kapitalo

Savo Nariams Yra Išmokėjusi Virš \$70,000

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Dėl informacijų kreipkitės Draugijos Centro sekretoriaus adresu:

Ch. Narush, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

Jeį Norite Pirkiti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą

Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St. Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST. Tel. L.V. 3707

uo metų, buvo "ne- a.

Montrealo žinios

Sako žmonės Sveikesni

Miesto sveikatos departamento direktorius, Dr. Adolard Groulx, pareiškė savo nuomonę, kad jo surinktais duomenimis atrodo, jog žmonių sveikatingumas šiais metais pagerėjęs. Jis sako, kad nuo Naujų Metų iki dabar buvo susirgę užkrečiamomis ligomis 3,400 žmonių. Tuo tarpu per tokį pat laiką pradžioje pereinusių metų susirgimų buvo 4,300. Šiais metais nuo tokių ligų mirė keturi asmenys. Per tą patį laiką tiek mirė ir 1952 metais.

Šių metų sausio, vasario ir kovo mėnesiais nuo tuberkuliozės ligos mirė 45 žmonės, o pereintais metais per tokį pat laiką mirė 75 žmonės. Iki šio laiko pradžioje metų užregistruota džiovos liga sergančių 316 ligonių, tai 26 mažiau, negu pernai buvo tokiu laikotarpiu.

Vėjarauplių liga, jis sako, šiais metais kiek padidėjo, bet už tai skarletinos liga sumažėjusi per pusę. Pereintais metais per tą laiką buvo 800 susirgimų, o šiais metais tik 400.

Atominė Energija Būtų Svarbi Medicinai

Popierio ir medžio tyrinė-

jimui instituto narys, Dr. Lincoln R. Thiesmeyer, čia kalbėdamas pareiškė, kad atominė energija, jeigu būtų naudojama medicinai, vaidintų svarbų vaidmenį suradimui ir gydymui smegenų palgo skydo patinimų. Dėja, jis sako, tas bus galima tik taikos metu (lyg ir dabar būtų karas — J.).

Kitais žodžiais sakant, dabar karo ištroškę politikeriai žmonijai naudingą atomo energiją ruošiasi panaudoti žmonių žudymui, o ne gydymui. Tai dvidešimto amžiaus civilizacija!

Miestas Išmeta 26 Šeimas Gatvėn

Sulig miesto plano praplatinimui Dorchester gatvės, žmonėms buvo įsakyta išsikraustyti gruodžio 1 d. iš užimtų stubų, kurias reikės nugriauti. 26 šeimynos, nesuradusios sau prienamų gyvenimui stubų, dar ir dabar tebegyvena senose vietose. Dabar miestas atsako priimti iš jų rentas ir davė antrą parėymą išsikraustyti. Jei to nepadarys, miestas prievarta iškraustys, nors jie ir gatvėje atsidurtų.

Gemblieriavimas, Sako, "Pridengta Korporacija"

Po trijų metų teismo tyrinėjimo Montreale egzistavusių paleistuvystės ir gemblieriavimo įstaigų, šio tyrinėjimo legalus patarėjas, Jean Drapeau, susumavime tyrinėjimo teisėjui pareiškė, kad, vaduojantis 361 liudininko prirodymais, nuo 1940 iki 1946 metų čia suorganizuotos ir egzistavo paleistuvystės ir gemblieriavimo įstaigos veikė "panašiai kaip pridengtos korporacijos", prisilaikydamos tos nuomonės, kad tai buvo daroma su policijos žinia. Sako, jie netiesioginiai, pabaudų pavidale, ir taksus mokėdavo. Pradžioje, sugautieji viduj, buvo baudžiami nuo \$25 iki \$50. Bet pakilus kainoms ant visko, pabaudos buvo pakeltos nuo \$100 iki \$200. Pabaudas užmokėdavo paleistuvysčių ir gemblierysčių savininkai. Savininkai, sako jis, niekad nebūdavo areštuojami ir baudžiami. Pagal Duplessio "padlock" niekad nebūdavo užrakinamos tikrosios tų įstaigų durys, bet kitos, tam tikslui gatavai pritaikytos pašalinės durys.

Vargiai Didins Taksių Skaičių

Eina gandai, kad balandžio mėnesį bus išduota dar 700 leidimų dėl naujų taksių. Tačiau miesto įstaigose išreikšta abejonių, nors aprubežiamas taksių skaičiaus mieste pasibaigs pabaigoj birželio. Sulig minėto įstatymo, dabar Montrealo mieste operuoja 4,295 taksių. Miesto raštinėje yra užsiregistravę apie 10,000 taksių vairuotojų, o prieš 10 metų buvo mažiau 1,000.

Pagerbti Ališauskai

Kovo 14 d., jų asmeniškų draugų iniciatyva, buvo pagerbti Antanas ir Ona Ališauskai, juodviejų 25 metų jubiliejinį vedybinio gyvenimo sukaktuvių proga.

Serga

Elena Tamošiūnienė puolė ir skaudžiai susimušė šoną. Ona Virbylienė, Stasio žmona, sunkiai susirgusi. Taipgi Juozas Lesevičius buvo sunkiai susirgęs krūtinės skaudėjimu, veik savaitę lovoje išgulėjo. Bendrai daug lietuvių čia serga slogomis.

Mirė P. Niauros Brolis Toronte

Feliksas Niaura, Petro brolis, atvažiavęs į Kanadą dabartinės po karo emigracijos laiku, išgyvenęs visą laiką Montreale, pereiną savaitę išvažiavo į Torontą visiškam

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulį. Skaitykit Liaudies Balsą

apsigyvenimui ir ten pabaigė savaitės staigą mirė. Jų laidotuves buvo nuvažia-

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4334 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisime vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

Matulaitis, G. Kriaučėliūnas, A. Majauskas

Kai Kas iš Brazilijos

Rašo Juodpenietis

Baisi Tragedija Lietuvių Seimoje

Novo mėn 10 dieną, apie 11 valandą (per pietus), San Paulo priemiestyje — Casa Verde viloje, įvyko baisi tragedija, kurios kaltininkais buvo tautiečiai: Viktoras ir Joana Andriuliai.

Prieš tryliką metų Viktoras ir Joana susijungė moterys ryšiais, pradėjo bendrą nelengvą Brazilijos darbininkų gyvenimą. Laikas bėgo, sykiu su juo ir kova už laisvą, Po metų, Andriuliai susilaukė pirmagimio, po šešių — antro. Bet... Gyvenimas nė taip jau lengvas ir laimingas, kaip dažnai svajoja besiuokiantai porėlė. Taip buvo ir su Andriuliais, taip kartais pasitaiko ir kitose šeimose: tik, žinoma, ne visomet baigiasi tokiu baisiu įvykiu, koks baigė abu Andriulius.

Kaip paprastai Viktoras tą dieną grįžo į namus pietauti ir, dėl nevisai aiškių dalykų, pradėjo ginčytis su Joana, kuri tuo laiku triūsė apie puodus gamindama pietus. Kadangi jau prieš kiek laiko, taipgi dėl ne visiems gerai žinomų dalykų, Viktoras mėgo gerokai įsigerti, ta ir šiuo bartu, toji Brazilijoje vadinama "Santa Izabel" (šventą Izabela — tokiu bent vardu vadinama tam tikra degtinės rūšis — J.), buvo užvaldžiusi Viktoro protą ir nervus. Žodis po žodžio, pridėta net ir prie peilio, kurio smūgiu Joana Andriulienė pavėrė Viktoro krūtinę. Viktoras, net nesulaukęs gydytojo pagalbos, vietoje mirė; Joana, kaipp žmogūde, savo vyro nužudytoja: policijos areštuojama ir patalpinama kalėjimui. Kalėjime gal nuo bausios vaizdo stovinčio prieš jos akis, gal nuo gailėsčio liekančių našlaičiais dviejų vaikų, Joana Andriulienė susėrga proto liga ir ten pat kalėjimo kameroje miršta, palikdama du savo ir Viktoro meilės vaisius, kurie likę be tėvų ir, prisimindami tąją baisią tėvų tragediją, turės sutikti nė kiek nelengvesnį savo likimą, šioje auditorijoje sunkauso gyvenimo jūroje.

Nešvarūs Lietuvių DP Darbeliai "General Motors" Fabrike

Praeitų metų gale pasklydo San Paulyje nemaloni žinia: "Suareštuota ir įkalinta lietuvių dipukų grupė, vadgiavusi "General Motors" fabrike".

Kaip vėliau paaiškėjo, toje grupėje įvėlti ir net buvę fabriko skyrių meistrai, dipukai: p. A. Boguslauskas, p. Kevėža ir kompanija, kurie, turėdami privilegijas ir

fabriko šefų pasitikėjimą kaipo "ištikimi" amerikiniai tarnai, varė plačią spekuliaciją su šaldytuvų bei automašinių dalimis.

Bet... Kaip visiems nešvariems darbeliams, taip ir šiems, šių mūsų naujų ateivių, ateina galas ir... kartais net ir šaltoji reikia pamatyti.

—o—

Inžinierius, ponas Slėnis

Beskaitant "L.B." nr. 1120, pastebėjau vienos Kanadoje buvusios lietuvių bendrovės žlugimą. Arba, sulig Liaudies Balso korespondento užvardijimu: "Vienai Bendrovei Jau Kaput".

Minėtoje korespondencijoje minima apie poną Slėnį (mes pataisome — inžinierių poną Slėnį — J.), atvykusį prieš kiek laiko iš Brazilijos ir suorganizavusį namų statymo bendrovę, kuri, po kiek laiko dėl tam tikrų "morgičių" (mes, braziliečiai, nežinome kas tai per morgičiai, dėl kurių buvęs mūsų "kolonijos" narys inžinierius, ponas Slėnis turėjo subankrutuoti) negavimo turėjusi atitekti į kreditorių rankas.

Kiek mes žinome, p. Slėnis atvyko į Braziliją iš Mosadegho tėvynės (iš Persijos), kur per praeitą karą tiesęs kelius bei kitas susisiekimo priemones anglių kariuomenei; kas davė nemažai pelno, kurio dėka ir Brazilijoje, suradęs vieną kompaniją, kaipo atsakomą asmenį prieš valdžios įstaigas, pradėjo "tiesiti" kelius.

Kiek jis tų kelių pritiesė ir kokios iš to pasekmės, platesnių žinių neturime; žinome tik tiek, kad tam tikru laiku San Paulyje išeinantis kunigų laikraštis "Mūsų Lietuva", prieš tam tikrą laiką gyres minėtą kelių tiesėją, paskelbė, kad: "Buvusios p. Slėnio kompanijos darbininkai ir tarnautojai beldžiasi į Darbo Ministerijos duris, ieškodami teisių dėl algų gavimo, kurias ponas inžinierius išsivežęs išvažiuodamas į Kanadą; kaip tuom tarpu notarai protestuoja neapmokėtus pono Slėnio vekselius buvusiems kreditoriams".

Bet, kaip matome, Kanados vyriausybė ar tai privačios įstaigos, paskubo greičiau už braziliečius su ponais inžinieriais ir jų kompanijomis susidoroti.

Iš Numirusių Prisiškė Sanpauliškės "Zinios"

Veik prieš metus laiko, niekam nieko nesakiusios, išgyvųjų tarpo buvo atsiskyrusios Sanpauliškės "Zinios". "Zinios" — pirmasis pokarinis lietuvių laikraštis Brazilijoje, pasirodęs 1947 metų birželio 28 dieną.

Jugoslavijos prezidentas namus drabužius, jį vežė nerušalas Tito laike, vizito Anglijoje buvo labai saugomas. Sargai devėjo neperšau-

namus drabužius, jį vežė nerušalau peršaujamu automobilium. Čia jis matomas su palydovais einant pro sargybą.

Gyvenimo Aktualijos

Rašo Jurgis Pipiras

Aną dieną sėdime su Agnieška prie radijušo ir klausomės muzikos. Kokia muzika buvo, žinoma, neapsimoka aiškinti. Visi žinote, kad Kanadoje daugiausia dainuojama ir grojama apie meilę, kurios gyvenime labai mažai yra. Išrodo, kad kuo daugiau mūsų radijas apie meilę dainuoja, tuo mažiau jos gyvenime yra.

"Jeigu jau kas šėyrau mylisi, tai Grigaitis ir Šimutis", sakau jai, nežinodamas kaip

Pirmieji "Zinių" žingsniai buvo suinteresuoję ir demokratinius Brazilijos lietuvių sluoksnius, nes prie pirmųjų jų leidėjų buvo priskaitomas ir anuomet demokratu, net ir tarybų draugu, save skaitęs A. Meliūnas.

Bet... Kaip greitai Meliūnas pradėjo turtėti (turi elektros lemputėms sudėti poperinių dėželių fabriką - J.), taip greitai pradėjo atsžadėti ir tarybų Lietuvos "draugo" vardo. Sąryšyje su besikeičiančiomis nuomonėmis iš laikraščio leidėjų pusės, pradėjo smarkiai į "dešinę" krypti ir pats laikraščio turinys, kol pagaliau atsidūrė visai į Lietuvos priešų pusę. Laikui bėgant "Zinios" visai nustojo savų skaitytojų, kol, pagaliau, turėjo sustoti ėjusios.

Prabėgo virš metai laik, ir vėl susidarė naujas trumviratas; vėl su pirmutiniu redaktorium, p. Simu Bakšiu priešakyje, š. m. vasario 1 dieną, "Zinios" prisikelia iš numirusių.

užvesti kalbą apie meilę, apie kurią taip jaučiamančiai gėnavo dainininkė, kartodama "aš myliu" net per kelis kartus.

"O kaip gi su Tito ir Čiorčilo meile?" atšovė Agnieška. "Čiorčilas priėmė Tito daug iškilmingiau, negu bent kurios kitos šalies prezidentą. Kada mūsų premjeras buvo, visai be ceremonijų apsiėjo".

Tuos žodžius jai ištarus, kaž kas pabarbino į duris. Agnieška nubėgo įleisti.

"Geriausio vakarėlio, ponai", sušuko mano draugas Mandrapypkio dėdė. "Kaip džiaugiuosi, kad radau namie".

"Prašau sėstis", pakvietė Agnieška. "Ir kas gi taip dabar užvijo pas mus? Taip senai bebuvot. Sakau, gal išponėjot, nebenorit laiptoti ant trečio aukšto".

"Visai netiesa", sako dėdė, "man labai malonu užėiti, bet gyvenimui neinant kaip reikia, kitą syki ūpas taip nupuola, kad nesinori niekur eiti".

"Namie dar blogiau", sakau jam. "Tos pačios bėdos dar didesnės darosi".

"Bet padėtis jau taisosi", tarė dėdė pralinksmėjęs. "Ilgai netruks iki situacija taip pasikeis, kad nebus galima pažinti".

"Ir kas čia jau taip pagerėjo?" klausiu.

"Viena, Stalinas mirė. Kita, Gotvaldas mirė. Trečia, Tito atsiklaupė prieš Čiorčilą". Jis staiga sustojo ir apsidairė, lyg reikšdamas jausmą, kad būtų gerai, jeigu čia

būtų ko stipresnio išsigerti ir dar labiau padidinti savo džiaugsmą.

"Bet kaip dabar bus?" klausia Agnieška.

"Kas bus?" dėdė atsauna.

"Tito, kada jis dar kariavo su michailovičinkais ar kokiais tenai; mūsų spaudos buvo vadinamas bauriausiais vardais. Ypatinai lietuviškoji spauda, kaip Naujienos, Draugas, Darbininkas, prakeikė jį ne tik lietuviškai, bet ir angliškai. O dabar štai jis vaikšto po Anglijos karališkojo sosto rūmus, karalienė vaišina. Juk jums visiems reiks dabar užmiršti, ką pirmiau sakėt, ir garbinti".

"Yra atsitikimų, kad žmonės ir su velniu turėjo susidraugauti", pradėjo dėdė. "O kada jo neberekėjo, tai jo atsikratė. Bus taip ir su Tito. Kada jis atliks savo rolę, bus galima su juo lengvai apsidirbti. Bet apie tai dabar neverta kalbėti. Kas bus rytoj — pamatysime. Dabar..." Jis nebaigė kalbos, bet buvo aišku.

Agnieška liepė man paieškoti gėrimo, o ji nuėjo kumpio.

"Kumpio, tai neragausiu", aiškinosi dėdė, kada viskas buvo padėta ant stalo ir prasidėjo raginimai.

"Tai ką, ar vegeterijonu likote? Gal Vydūną sekate?" klausiu.

"Mat aš geras katalikas, o dabar gavėnia, paskutinės dienos".

"Tai gal silkės?"

"O, silkė, tai kas kita!"

"Koks skirtumas tarp silkės ir mėsos?" klausiu. "Juk kaip kumpiu galima numalšinti alkį, taip ir silke".

"Jeigu galima gerti alkoholį, tai kodėl nevalgyt kumpio?" klausia Agnieška.

"Tokie jau patvarkymai. Žmogus turi susivaldyti, truputį pasikankinti", sako dėdė, išgėręs visą pantę alaus.

"Velykos yra Kristaus prisikėlimo diena, tai reikia ją gerbti".

"Idomu man, kur dabar tas Kristus yra?" klausiu aš.

"Juk jis, kaip aiškina kunigai, įžengė į dangų su kūnu. Jo motina taipgi tą pat padariusi. Kur jie dabar yra?"

"Danguje".

"Bet kur tas dangus?"

"Aukštai."

"Bet kur tas aukštai?" vėl klausia Agnieška.

"Mano motina aiškino, kad žvaigždės yra sukištos į dangaus lubas. Bet dabar mokslininkai išaiškino, kad žvaigždės nestovi vietoje, juda po plačiausias erdves," prisidedu aš.

"Jūs žinote, kad tokių dalykų aš nežinau, tai kam klausinėjate," pradėjo dėdė pykti. "Man užtenka, ką klebonas pasako. Aš jam tikiu. Jis žino, kur tas dangus".

"Mano nuomone," sako Agnieška, "jo dangus tur būt kur ten apie Bloor". Kiti pa-

(Pabaiga ant 11 pusl.)

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

Bet Lansje užsispyrė:
— Nivelis — poetas. Tepamato šis rusas, kad aš nei kairysis, nei dešinysis, aš paprastas prancūzas. Tegū, aš pakviesiu Ležaną. Tai ne taip sau komunistas, tai daugiau nei komunistas. Tarytum aš nežinočiau, kas trisdešimt šešiais metais surengė man streiką! Tačiau man Ležanas — puikus inžinierius ir kultūringas žmogus. Jei visi eina iš proto, tai, vadinas, ir aš turiu pasiusti? Ne, ir dar kartą ne! Aš jau penkiasdešimt ketverių metų, manęs jie neapakeis. Kad dar pakviesti? Profesorių Diumą. Aišku, Samba. Pakaks... Palauk, aš jau seniai žadėjau profesoriui pragai pasitaikius pakviesti jo proteže... Tuoj, tuoj, aš užsirašau... Ponia Ana Rot... Rodos, čekė. Ar iš Vengrijos, nebepamenu. Ji kovėsi Ispanijoje, bet tu gali nesijaudinti — labai maloni asmenybė, aš mačiau ją keletą kartų pas Diumą. O rusui bus malonu su ja susitikti...
Duryse jis sustojo:
— Gal būt, per daug komunistų? — Ir susijuokė. — Matai, Marselina, jie ir mane užkrėtė. Koks čia svarstymas, tarytum dozomis? Galima pamanyti, kad man pavesta sudaryti vyriausybę, o čia tik kuklūs pietūs...

Lansje mėgo rodyti "Korbeį" įžymybes, jis knisdavos spintose, ištraukdamas senų ginklų, graviūrų, tabokinių, apšviestas sienose kabantys paveikslus, vėliau vedžiodavo svečią po parką, pasakodamas: "Amerikoniška guoba... De Noaj rožės... Ožys iš Sudano..." Jis apsidžiaugė naujoku; Sergiejui buvo rodoma ir negrų karaliaus būgnas, ir Taleirano autografas. Net lietūs nesukliudė Lansje — kaip nepaardysai rusui Sudano ožio?
Ir kitiems svečiams teko žavėtis jiems gerai žinomais daiktais. Tiesa, Lansje silpnybės noriai buvo atleidžiamos, juk nežinau pasitaiko geri žmonės, kurie moka vaisinti draugus. Lansje dažnai sakydavo: "Ponia Kiuri arba Renaras galėjo vaisinti sukviestus svečius kad ir virta jautiena su sausom bulvėm. O kas gi toks Morisas Lansje?.. Vien savo dalyvavimu aš nieko nenudžiuginšiu. Nebent tik Marseliną..." Galvūgaly, kur buvo laikomos mėgiamiausios Lansje klygos, tarp eilėraščių tomelių, galima buvo pamatyti virėjo knyga, išmargintą pastabų, o pietūs, kuriais šeimininkas vaišindavo svečius, rodė, kad ne veltui jis studijavo kulinarijos meną.
Buvo dar viena priežastis,

dėl kurios vila "Korbeį" atrodė esanti oazė: šeimininko ramumas apimdavo ir svečius. O tais metais visi tik ir tekalbėjo apie besiantiną karą; nors toms kalboms maža kas tikėjo, bet amžinas žirzimas — "greitai prasišės" — ir pačius ramiausius išerzindavo.

Vėl lietūs, lietūs, — galvojo dailininkas Rože Samba, nusipurtydamas ir sielvartingai stebėdamas ilgus vandens sroves; paskui paimdavo laikraščius ir piktai mūrmėdavo: "Vėl apie karą... Vokiečiai gąsdina, o mūsų kariai dedasi esą jiems nebaisu. Jei mes nekariavome dėl Prahos, tai kas eis kariauti dėl Dancigo? Plepalai!..."

Keistuolis Alperis (tatai buvo prieš jam išvykstant) pasakė: "Jūs norite žinoti, kas Paryžių juodino per pastaruosius dvidešimt metų? Iš pradžių — "pasibaigę paskutinysis karas", "taika amžiams", vyriški drabužiai su taliija ir biustu, fokstrotas, Polio Morano novelės "Naktį atvira", bolševikas — žmogus su peiliu dantyse". Vėliau pasirodo kryžiažodžiai, reparacijos, mulatė Zozefina Beker veda iš proto senatorius, Citroenas pasirašo pavarde Eifelio bokšte, auksakalys Mestorino papiovė maklerį, Ustriko afera. Vėliau krizė, parfiumerijos pramonininkas Koti — "liaudies draugas", taksigerls, mergina Violeta Nozjer nuuodijo tėvelį; Stavisio afera, jauni padaužos degina autobusus Konkord aikštėje, moters dažosi plaukus violetine spalva, iškilmingai atidaromi viešieji namai senovišku "Sfinkso" pavadinimu, psichoanalizė, siurrealistai, streikai, streikuoja net duobkasiai. Vėliau kalbos apie karą, Žiradu premjera "Trojos karo nebus", bandomieji užtemdymai, Miunchenas, iliuminacijos. Ir vėl kalbos apie karą... Laikas keisti temą, jau geriau viršsiurrealistai arba nauja Violeta su aršeniku..."

Laikraštiniškai, matyt, buvo kitos nuomonės: kasdien galėjai skaityti apie artėjančią karą. Nuo tų laikraščių kranksėjimo buvo malonu pailsėti "Korbeį", ten jei ir ginčijosi, tai dėl to, kurio kuryba grakštesnė — Polio Klodelio ar Polio Valeri; jei nuomonės skirdavos, tai tik vertinant įvairius kaulių kojelių paruošimo būdus. Teirėkėjo kuriam svečiui užsiminti apie čekus, lenkus, apie pasitarimus Maskvoje, tuoj Lansje mandagiai, bet prisipyręs kreipdavo pašnekėsį teatro premjerą, į Savoijos grožį arba į orą — kada gi pagaliau pasibaigs tos nepa-

kenciamos liūtys?..

Karo nebus, bet niekas nekuba į kalnus pajūriu — nuobodu tupėti viešbutyje ir žiūrėti, kaip baimės nepažįstą sportsmenai maudosi lietuvi pilant...
— Jūs nebijote lietaus, mielas drauge? — paklausė Lansje.

Sergiejus šypsodamas atsakė:
— Aš mėgstu lietuvi. Linksmia!.. Žinoma, jei jis vasariškas — triukšmingas, su burbuliukais.

Tuomet Mado, susierzinęs, — o tai jai pačiai buvo netikėta, tarė:
— Vadinas, ir Maskvoje esama snobų?

Lansje priekaištingai pažvelgė į ją: kaip galima užgaulioti svečius?

Sergiejus nieko neatsakė. Jį sudomino Mado veidas ir laikysena. Jų akys susitiko. Stebėdamasis kuo nors, Sergiejus atmesdavo galvą ir primerkdavo savo didelės pilkas akis; jo veidas, paprastai susimastęs ir švelnus, tokiomis minutėmis atrodė išdidus. Kodėl jis į mane žiūri pasipūtęs? — pagalvojo Mado. — Niekina? Bet už ką? Juk jis su manim net nekalbėjo... Tur būt, jie visus niekina. Neseniai Ležanas sakė: "Čia per daug puvėsių..." Ką gi, niekinti galiu ir aš! O veidas jo geras... Gal būt, tatai — kaukė?..

Mado stengėsi nežiūrėti į Sergiejų ir vis dėlto žiūrėjo. Lyg tyčia jų akys nuolat susitikdavo. Tada Mado rausdavo ir pasakydavo ką nors įžeidžiamą. Tėvas panorą parodyti svečiui jos natiumortus, ji pasipriešino:
— Kam varginti poną Vlachovą puvėsiams?

Lansje parodė senų nublukusių fotografijų kolekciją — Verlenas geria absentą, Zolia senoviniam automobilyje. Sergiejus tarė:
— O ar neturite savo studentavimo metų fotografijos?

Mado pagalvojo — jis tyčiojosi iš tėvo. Lansje nu-džiugo kaip vaikas; jis atvilko visą punda fotografijų; jos vaizdavo įkvėpimo pagautą apsiaustu susisupusį jaunuolį, nufotografuotą kažkokių senovinių griuvėsių fone. Sergiejus nejučiom pažvelgė į šeimininką. Lansje šyptelėjo:
— Ne, nepanašus. Trisdešimt metų — tai ne juokai.

Pietų pradžioje Lansje prisivengdamas žvilgčiojo į išblyškusių, tylų Nivelį. Tačiau penėtos vištos kepsnys tikrai buvo vykęs ir, palydimas seno burgundinio, jis pasiekė savo: Nivelis pagyvėjo, išraudo. Lansje patenkintas klausėsi nedarnaus triukšmo, kuris paprastai girdimas vykusiems pietums besibai-giant.

Nivelis kalbėjo
— Menas — gyvas jausmu, įvykių, vaizdų nepapas-

tumu. Jei aš jaučiu tą patį, ką milijonai kitų jaučia, šitai, pirmiausia, neįdomu.

— Mano manymu, mene neturi būti nieko nepaprasta, — prieštaravo Rože Samba. — Floberas, berods, ruošėsi parašyti romaną, kuriame nieko neįvyksta. Gaila, kad neparasė. Bonaras nutalpė pavėsinę, Marke — upe-liuką su grūžliais, Utrilo — priemiesčio gatvelę. O štai Sveicarijoje menininkai neturi ką veikti — glečeriai menui netinka. Jūsų "nepaprastai jausmai" — tos pačios Al-pės. Jei žmonija kada nors taps protingesnė, ji nustos domėjusis išimtimis. Paimkite laikraščius — apie ką jie rašo? Apie skandalus, žudynes. Dabar kažkoks Hitleris, taip pat nepaprastas psichopatas. Kur kas įdomiau, kad pražydo glicinijos, kad ište-kėjo mano pienininkė Liusi, kad esama pieno, laukų, Renuaro...
— Tokiu atveju jums turėtu patikti tarybinė visuomenė, juk ten negali būti nieko išimtiną. Genijus kolektyvui — neleistina korektūros klaida. O korektoriai jų pavyzdingi...
Išterpė Ležanas:

— Jūs per daug pasitikitė banalioomis formulėmis, ponas Nivelis. Paimkite Vokie-tiją. Ten Nitsės kultas. O jei įsižiūrėsime jų "kalnų viršūnes"? Kame jos? Avių banda — ir tiek. Jus gąsdina žodis "kolektyvas"? Rusijoje aš nebuvau, tačiau esu tikras, kad kolektyvui reikalingi tikri žmonės, o ne nuliai.

— Kolektyvas — tai apkarpytas gazonas. Gražu, bet vienoda. Visa, kas išsi-skiria, sulyginama. Flober-tas, kurį minėjo ponas Samba, norėjo rašyti apie tai, kas paprasta, tačiau nepaprastai jis rašė. O tarybinė Rusijoje apie tai, kas papras-ta, paprastai ir rašoma. Ten nėra ir būti negali nei Flobe-ro, nei bent ketvirtos Flobe-ro. Jūs pasakysite...
— Visų pirma, aš pasakysiu, kad Prancūzijoje dabar nėra net aštuntos dalies Flobero.

— Taip, tačiau, pasak jūsų, Prancūzija pūvanti, o Rusija pačiame žydėjime.
— Kai medis žydi, jis dar neturi vaisių.
— Bijau, kad vaisių esama, tik prastų, laukinių. Gal būt, aš neteisus. Jeigu mūsų svečias rusas mane pataisys, aš būsiu laimingas, galėdamas pripažinti savo klaidą.
Nivelis tai pasakė perdidai mandagiai, vos benuslėpdamas pašaipą. Sergiejus vienok nepametė ramumo.

— Aš čia profanas. Jūs — meno žmonės, o aš inžinierius. Kaip ir ponas Lansje. Tik eilėraščių aš niekada nesu rašęs... Gal būt, jūs tei-sus, sakydamas, kad mes dar nepritrenkiame pasaulio menu. Mes neturėjome laiko... Mes pritrenkiame kuo kitu

— tuo, kad egzistuojame. Juk jūs nesiginčijate dėl ang-lų, dėl vokiečių meno, ginči-jatės dėl mūsų, ir man ro-dos, kad jūs ginčijatės ne dėl meno, o dėl mūsų egzistavi-mo. Aš dažnai čia pastebiu, kad žmonės, dargi protingi žmonės, reiškia ne savo jaus-mus, o kartoja iškaltas fra-zes — citatų kultūra. Jums gali atrodyti juokinga, ta-čiau mūsųose esama Džulje-tų, tik jos nemoka kalbėti apie savo meilę. Spręskite patys, kas geriau — kada tikrajai Džuljetai stinga žo-džiū ar kai bejausmis šeše-lis kartoja senos tragedijos monologus?

Mado kilstelėjo savo siau-rus antakius, garsiai tarė:
— Mums tenką nusilenkti nebylioms Džuljetoms ir ati-dėti meną trisdešimtajam amžiui.

— Palauk, Mado, — Lans-je ėmė nerimti, — kodėl tu taip kalbi? Rusai parodė, kad jie moka labai greitai statyti...

Profesorius Diuma palai-kė:
— Ir ne tik statyti. Man teko sutikti jaunuolių iš Ru-sijos. Tai valstiečių vaikai. Gal būt, jie nemoka taip ra-šyti kaip mūsų bičiulis Nive-lis, tačiau galvoti jie moka. Jie moka...
Jį nutraukė graži, liguistos išvaizdos moteris, ligi šiol neištarusi nė vieno žodžio:
— Jie moka mirti. Aš tai mačiau...
— Kur?
— Ispanijoje.
Minutei visi nutiio. Po to Nivelis tarė:

— Mirti moka ir prancū-zai. Ponas Lansje gali tatai patvirtinti — jis atsime-na Verdeną.
— Negalima gyventi isto-rija, — prieštaravo Ležanas. Aš jums pasakysiu tai, kas skaudžiausia: kartais man rodos, kad prancūzai pamir-šo, kaip mirštama. Nieko ne-nori paaukoti, bijo netekti tamybės. Aš atsimenu vaka-rą, kai buvo pranešta apie Miuncheną. Tas džiūgavi-mas...
Nivelis atsistojo, suglam-zė servetėlę:

— Aš nemėgstu demagogi-jos. Tik bailiai arba idiotai tada galėjo džiūgauti. Miun-chenas buvo didžiausia tra-gedija. Bet jei valdžioje bū-tų buvę komunistai, jie būtų taip pat pasielgę. Jūs mano-te, kad rusai kariaus? Dema-gogija! Jie, beje, ir negali — atsišaukimais tankų dar niekas nėra sustabdęs. Bolševi-kai atiduos Hitleriui pusę Rusijos, kad tik išsigelbėtų.

Lansje matė, kaip griuvo ramybė. Visi šaukė, niekas neklausė kalbančiojo, neklausė ir šeimininko, besi-stengiančio suramdyti aist-ras. Bet, kai prabilo Sergie-jus, besiginčiją prtilo:
— Kariauti niekas nenori. Nebent vokiečiai... Bet jūs tatai be reikalo pasakėte, po-

nas Nivelis. pažįstu me-dį aš pažįs nepasiduos. kariausime me, kad bai-

Jis pasit-stojo prie l-iovė. Sveč-nę; ten L-keisti poka-giejus nugi-kiai valdo

Mado pa-jaus, tyliai-

— Jūs g-kraštą?

— Ne, ši-ju apie ką-skačiau l-Ar jūs ži-zantiečiai, giavo prie-josi, kurio lenktynes-mėlynosio-

— Kas-mas?..

— Mes t-šą. Ir de-Sergiejus i-neseniai, b-ryžių...

Ji buvo r-ėjo pamat-ką, pasaky-esama tikl-reikia jos-tus ir kvail-labai liūd-ir ji pravi-tai pasaki-

— Jūsų tenai padė-Tuo met-

— Pona-Lansje nos, kad p-žmogų, ap-mas galvo-traukti Ma-žlijusius re-jo patikr-draugams mas "Roš-Savo nedr-nui Rua ji-kad pakvi-"kavos pu-

— Jį svetain-gio, trun-pabalusiai-ūseliais ž-sušukuota-negalėjo p-

nas Nivelį. Gal būt, aš nepažįstu meno, bet savo liaudį aš pažįstu. Mūsų žmonės nepasiduos. Jei mus užpuls, kariausime, ir taip kariausime, kad baisu ir pagalvoti...

Jis pasitraukė į šalį, atsisėjo prie lango. Lietus nesiliovė. Svečiai perėjo į svetainę; ten Lansje pavyko pakeisti pokalbį temą, ir Sergiejus nugarė: "Žirodu puičiai valdo dialogą..."

Mado priėjo prie Sergiejaus, tyliai paklausė:

— Jūs galvojate apie savo kraštą?

— Ne, šiuo metu aš galvoju apie ką kitą. Neseniai aš skačiau Bizantiškos istoriją. Ar jūs žinote, ką veikė bizantiečiai, kai turkai atžygiavo prie miesto? Jie ginčijosi, kurios vežėčios laimės lenktynes — raudonosios ar mėlynosios.

— Kas jums mūsų likimas?

— Mes turim bendrą prieką. Ir dar... — Patylėjęs Sergiejus pridūrė: — Aš čia neseniai, bet aš papilau Paryžių...

Ji buvo sugraudinta, ji norėjo paimti šio žmogaus ranką, pasakyti jam, kad ir čia esama tikrų žmonių, kad nereikia jos vertinti pagal piktus ir kvailus žodžius, kad jai labai liūdna, dar truputį — ji ji pravirks... Bet, užuot tai pasakiusi, ji šaltai tarė:

— Jūsų laukia svetainėje, tenai padavė kavą.

Tuo metu tarnas pranešė: — Ponas Gastonas Rua.

Lansje nuslėpė nuo žmonos, kad pakvietė į "Korbej" žmogų, apie kurį nepaliaudamas galvojo: jis bijojo įtraukti Marseliną į savo pašlijusius reikalus. O jis norėjo patikrinti, kokį įspūdį draugams padarys numatomas "Roš-ene" dalininkas. Savo nedraugingumą Gastonui Rua jis pareiškė jau tuo, kad pakvietė jį po pietų — "kavos puodeliui".

Į svetainę įėjo nedidelio ūgio, trumpai pakirptais ir pabalusiais, lyg nublukusiais ūseliais žmogus; tvarkingai sušukuotas plaukų kuokštas negalėjo paslėpti plikės. Lansje pradėjo supažindinti naujai atvykusį; priėjus Anos Rot eilei, ji tarė:

— Su ponu Rua mudu pažįstami.

Svečias tartum nenugirdo šių gana garsiai pasakytų žodžių ir pasakė savo pavardę. Jis pasakė nevykusį komplimentą Mado, mėgino kalbėti apie Morisą ševalje, paskui apie finansinę politiką, tačiau jam niekas nepritarė. Pokalbyje ėmė ryškėti tos pauzės, kurios rodo, kad laikas skirstytis; ir vos Gastonas Rua spėjo išgerti puodelį kavos, kai pakilo Samba; jį pavyzdžiui netrukus pasakė ir kiti.

Diuma išėjo su Ležanu. Sergiejus pasiūlė poniai Rot parvežti ją namo. Gastonas Rua atsisveikino paskiausiai. Jam išėjus, Lansje pajuto palengvėjimą. Bet Lui, pats to nejausdamas, sudirgino tėvą:

— Rusas man patiko, juk aš dar nemačiau gyvo bolševiko. Politikoje aš nieko nenusimanau, bet, matyt, jie kietesni už mūsų radikalus. O šis Rua — pašėlusiai trivialus. Iš kur tu jį ištraukė?

Lansje nustebo, kad sūnus paklausė to, kas jį seniai kankina — iš tikro, iš kur atsirado šis Ruš?.. Jis turbtelėjo:

— Aš su juo turiu reikalų, tai — "Ekonominės informacijos agentūra"...

Daugiau apie Rua nekalbėta. Bet Lansje apie jį vis galvojo. Būsimasis jo kompanionas aiškiai visiems nepatiko, jis išbaidė svečius valandą anksčiau nei priimta. Tikrai trivialus... Bet ką padarysi?.. Kompanionus galima rinktis, kai yra pasirinkimas. Gal reikėtų pasakoti visa Marselinai? Ji pasakys: "Parduok Želinot", o jei jau Marselina ką pasakys, tai savo pasieks. Viskas išsispręs labai paprastai. Negi būtina turėti savo dvarą? Vasarą galima važiuoti į Normandiją. Taip, bet tai reikėtų apiplėšti Marseliną, atimti iš vaikų palikimą. "Roš-ene" gali žlugti. O nekilnojamas turtas — vis ne-

kilnojamas. Kam pasiduoti laikinam silpnumui? Trivialus? Kas iš to? Juk galima vienas kito namų ir nelankyti. Darbe visi trivialūs. Užtat išliks "Želinot". Iš pirmo žodžio jis įvertino tą rusą. Ir viskas gerai pasibaigė, net Nivelis pripažino, kad Vlachovas daro gerą įspūdį. O penėta višta — Nivelį pritrėnkė... Nuostabus receptas! Ir, užmiršęs Gastoną Rua, Lansje tarė Marselinai:

— Pietūs, rodos, pavyko? Marselina šyptelėjo liūdna šypsena, teikiančia jai žavumo; ji prisiminė, kaip Morissas, dar būdamas jaunas, taip pat naiviai išdidžiai klausdavo: "Poema, rošos, pavyko?"

Lansje priėjo prie Mado: — Tau nepatiko rusas? Mano manymu, jis malonus ir geros elgsenos...

— Neatrodė. Man rodos, dar nesu sutikusi tokio savimi pasitenkinusio. Apkvaitęs nuo savų Džuljetų...

— Priešingai, jis kalbėjo labai santūriai. O kodėl tu taip jaudiniesi?

— Net namanau... Pagaliau man tai vis vien — Vlachovas ar Rua, — tavo verslinės pažintys. Aš eisiu gulėti — galvą skauda...

— O — Margų "Korbej" svečių tarpe Sergiejus ir Ana iš karto pajuto vienas kitam simpatijas: taip susitinka atviroje jūroje du laivai, plaukiant po viena vėliava. Iš pusės žodžio jie vienas antrą suprasedavo, ir vis dėlto jiems sunku buvo kits kitą suprasti, toks skirtingas buvo jų gyvenimas.

Taki šoferis sustojo, paklausė, kur pasukti: tai buvo Falgier aikštė, netoli nedidelio viešbučio, kuriame gyveno Ana. Ji tarė:

— Jei jūs nepavargote, mudu galėtume dar pasėdėti...

Jie užėjo į mažą, tik greitųjų gatvių gyventojų lankomą kavinę, joje buvo stora ūsuota šeimininkė, įprasta tokioms įstaigoms asmenybė, ant spintelės tupįs katinas ir du keistuliai, pasiryžę ginčytis iki išnaktų dėl to, kur geriau kimba žuvis — Senoje ar Maroje, ir kuri degtinė kvapesnė — burgundinė ar savojiškė.

Sergiejaus ir Anos kalba pradžioje nesirišo, kiekvienas kalbėjo saviškai; pynėsi Maskvos radio ir Paryžiaus

demonstracijos, žemės ūkio paroda ir teroras Prahoje. Paskiau Ana ėmė pasakoti apie Ispaniją:

— Mūsų brigadoje buvo nuostabus bulgaras. Kai mus apsupo, jis išvedė mus prie jūros. Gražiai dainavo... Buvo vokiečių, prancūzų, jugoslavų, čekų, vengrų. Eidami į mūsų, "Internacionalą" dainuodavom dešimčia kalbų. Argi ne puiku? Ispanija man kartais atrodo lyg epilogas...

— Kodėl? Tai — prologas.

— Ten buvo panašu į senovę, į apsakymus apie praėjusio šimtmečio revoliuciją. Buvo daug naivumo, tyrumo, na ir kvailumo taip pat. Ar tatau begali pasikartoti?

— Ne. Bus daugiau santūrumo, rimtumo.

(Bus daugiau)

GYVENIMO AKTUALIJOS

(Atkeita nuo 9 pusl.)

sakoja, kad jis ne vieną turėsi.

"Jūs išmušėt mane iš temos", užsikirto dėdė. "Aš atėjau pasidžiaugti, kad Titojau paklupdytas. Ar jūs žinote, ką tas reiškia?"

"O ką gi?" klausiu. "Čiorčilas ir Eisenhoweras paklupdys visus tokius". "Bet kiek tokių bus?"

Pasirodė, kad mūsų ginčams nebus galo. Pasiūliau nutraukti ir dar po stikliuką išgerti. Dėdė sutiko su mielu noru, tik nepriėmė Ag-

nieškos pasiūlymo užsikąsti kumpio.

Reikia Lygintojo

Reikia lygintojo (presoriaus — hand ironer) dėl vyriškų marškinių ir naminių drabužių. Turi būti patyres. Pastovus darbas, geras mokėstis. Kreipkitės: Mrs. Roe Malabar Ltd., 309 King St. West, Toronto.

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Keilermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai
Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas
Art Farm Produce
563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Elora Flower Shop
396 College St. RA. 5459
RA. 4228
Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą.
- Parduodam Gatavus.
- Taisom, Perdirbam.
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884
ir
750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas
899 Bloor St. W. Lombard 1438
prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION
College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028
(Dabrovolskių Zentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akies nervus, nuo kurių pačena nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Fritalko akilniai.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Trečia
Savaitė
Iki Bal. 1.

Puikiausia Tarybinė Filma

GRAND CONCERT

STUDIO TEATRE

College -
Manning

Visi rodymai rezervuoti. Du kartu: nuo 6.45 ir 9.15

Tiketetus galima pirkti teatre ir Midtown Bookstore,
738 Bathurst St.

"Žmogžudžio Duktė" Toronte

TORONTO. — Pereitą sekmadienį vakare Toronto lietuvių dramos mėgėjai perstatė keturių veikmų dramą "Žmogžudžio Duktė", parašytą Zemaičio. Vaidino J. Mingilas, J. Linarta, S. Mor-

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Smagūs šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos antra kuopa rengia smagius šokius šeštadienį, kovo 28 dieną, 8 valandą vakaro, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. N.

Šokiams grieš gera muzika, bus šiltų ir šaltų gėrimų ir skanių užkandžių.

Prašome visus ir visas iš arti ir toli atsilankyti ir linksmai laiką praleisti su savo pažįstamais.

Rengėjai

Susirinkimas:

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-os kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 12 dieną, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Visų prašome atkreipti dėmesį į šį susirinkimą, kadangi jis nukeliamas vieną savaitę. Reguliariu laiku pripuola velykos. Visus narius kviečiam atsilankyti patiems ir pasistengti atsivesti naujų narių. Vajaus laiku įstojimas palengvintas.

Susirinkimas prasidės 2 valandą po pietų.

Valdyba

kienė, J. Mileris, E. Laurusevičienė, T. Mingilienė ir J. Šinkūnas. Tai visi gerai žinomi menininkai, išskyrus S. Morkienę. Ji tur būt pirmąsykiu Toronte ant scenos. Bet ji buvo gerai žinoma Montreale kaip Stella Minotaitė.

Pirmiausia norisi papasakoti paties veikalo turinį.

Veikalas prasideda ginčiais tarp tėvo, Stepo Karūzos (J. Linarta) ir jo dukters (S. Morkienė). Tėvas verčia dukterį atsisądėti savo mylimo, jauno, bet neturtingo vaikinio, tik baigusio gydytojo mokslą (J. Mileris), ir vestis su senu, šlubu ponaičiu. Savo tikslo siekdamas, tėvas pasako dukteriai Marytei, kad ji netikra jo duktė, kad ji yra vieno žmogžudžio duktė. Girdi, jei ji neklausysianti tėvo, tai jis pasakys apie tai jos mylimam Stasiui ir bus viskas baigta. Tas baisiai sukrečia dukterį ir ji pradeda baisiai kankintis.

Nors tėvas manė, kad motina nežino, nes ta mergaitė buvus padėta prie durų kaip tik tuo metu, kai Karūzienė buvo tik pagimdžiusi savo mergaitę, kuri buvo silpna ir tuoj mirė, tačiau motina, sužinojusi iš Marytės, ką jai tėvas sakė, papasakoja Marytei, kad ji dar daugiau žino. Pasirodo, kad Marytė yra jos vyresnės sesers duktė. Ji buvo vedusi prieš tėvų valią su vaikinu, kuris po vestuvių išvyko į Ameriką, o sesuo mirė. Bet ir ji nežino Marytės tėvo pavardės.

Marytės vaikas, vejamas lauk Marytės tėvo, išvyksta į Italiją ir mokinasi dailės.

Tenai jis mokinasi pas profesorių, kuris, kaip vėliau paaiški, yra jo mylimosios Marytės tėvas, S. Karūzos brolis. Jis nėra žmogžudys. Jo dėdė nužudė kiti, bet į jo čemodaną įkišė kruviną peilį. Jis pabėga, per vargus prasiūša į garsų dailininką. Kada Stasys laimi Paryžiaus parodoj didelį pripažinimą kaip dailininkas ir jo piešiniam atsiveria plati rinka, jis ir profesorius nutaria grįžti namo.

Tuo tarpu Marytės tėvas ir jo parinktas ponaitis susitaria dėl vedybų. Marytė turi vesus su šlubu ponaičiu. Kad išmušti iš Marytės širdies Stasį, ponaitis sugalvoja suokalbį. Jis parašo laišką, kad Stasį suvažinėja tramvajus ir įveda į voką iš Italijos. Tėvas tokių vokų turėjo daug, nes jis visuomet sulaikydavo Stasio laiškus, rašytus Marytei.

Marytė su motina nutaria bėgti, kad išvengus vestuvių su ponaičiu. Tuo tarpu randa minėtą laišką. Sužinojusi apie Stasio mirtį, Marytė tai susijaudina, kad apalsta ir miršta. Tuo momentu pribūna Stasys su profesorium. Įvyksta baisiai liūdnas vaizdas.

Marytę palaidojus, profesorius (Marytės tėvas) nerimsta. Jam rodosi, kad Marytė šaukia jį. Nakties metu išbėga ant kapų. Pasirodo, kad plėšikai atkasę kapą norėjo apiplėšti. Tuo tarpu Marytė pradėjo atsigaivinti iš

Padėkos žodis

Šiuomi norime išreikšti mūsų didelę padėką visiems, kurie atjautė mus didelėje mūsų nelaimėje mūsų mylimam vyrui ir tėvui Antanui Rušėnui sunkiai susižeidus ir vėliau mirus.

Neįmanoma visus išvardinti, bet mes nuoširdžiausiai dėkojame visiems ir visoms, kurie lankė ligoninėj, reikėt mums užuojautą, papuošė Antano karstą gėlėmis ir palydėjote į kapus. O labiausiai dėkojamė Margaretai ir Povilui Daugėlams, kurie daugiausia laiko praleido su mumis Antanui gulint ligoninėje.

Toks jūsų visų atjautimas mūsų, suteikė mums jėgų pergyventi tą skaudžią mūsų nelaimę. Dar kartą ačiū visiems ir visoms.

Akvilė Rušėnienė ir
Vaikai Pranas ir Jonas

70 Metų Po Karolio Markso Mirties

Vieša Paskaita

Kalbės

Tim Buck

Nacionalis DPP Lyderis

TEMOJE:

"Markso Paveldėjimas ir Stalino Darbas"

Penktadienį, Kovo 27, 8.30 Valandą Vakaro

83 Christie St. Auditorijoje

Pirmininkas: Stewart Smith

Rengia: Toronto ir Yorkų DPP Komitetai

kokio tai letargo miego. Tėvas pasiima ją ir parsineša, kas labai išgąsdina Stepą ir jo žmoną. Pašaukiamas Stasys. Viakelas baigiasi Marytei atsigaivinant ir visiems nepaprastai džiaugiantis.

Pabaiga, kaip matote, fantastiška, netikėtina, bet tas nei kiek nepakeičia istorijos, žmonių pergyventų vargų dėl susidėjusių aplinkybių.

Vaidintojai savo roles atliko gerai, ypatingai S. Morkienė ir Mingilas. Jiems padėjo J. Valūnas.

Publikos buvo pilna sve-tainė. Visi ne kartą apsisvertė žiūrėdami į liūdnas ir tra-giškas scenas.

Perstatymo iniciatori a i s buvo Toronto Lietuvių Moterų Klubas. Vakarui pirmininkavo draugė A. Naruševičienė.

Report.

Torontiečių Kronika

TORONTO. — J. Šešnickienė - Zaliaduonytė atvykusi iš Fenwick prižiūrėti savo uošvę ligonę, pati apsirgo ir pergyveno operaciją.

Dabar ji gydosi pas savo tėvus, Zaliaduonius.

Rep.

Mirė

Kovo 20 d. mirė Feliksas Niaura, 65 metų amžiaus lietuvis. Palaidotas Mont Hope kapinėse.

Velionis F. Niaura apie penkis metus išgyveno Montreale. Torontan atvyko tik keturias dienas prieš mirtį.

Palaukykit Tuos Biznieriūs,
Kurie Skelbiasi
LIAUDIES BALSE

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisyimo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Alijinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. TEL. LA. 5191
TORONTO